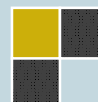

**Извештај о раду Управе за
спречавање прања новца за
период од 1.1.2016. до
31.12.2016. године**

У Београду 27. марта 2017. године
Управа за спречавање прања новца
Масарикова 2, 11000 Београд

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ.....	2
УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА НА СТРАТЕШКОМ НИВОУ.....	3
Стална координациона група за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма.....	3
РАЗВОЈ СИСТЕМА НА ЗАКОНОДАВНОМ НИВОУ	3
Нацрт закона о изменама и допунама Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма.....	3
Нацрт Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма	4
ФИНАНСИЈСКО-ИНФОРМАЦИОНИ ПОСЛОВИ У 2016. ГОДИНИ.....	6
САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	7
Министарство унутрашњих послова	8
Безбедносно-информативна агенција.....	8
Војно-безбедносна агенција	9
Пореска управа.....	9
Агенција за борбу против корупције.....	9
Народна банка Србије.....	9
САРАДЊА СА СТРАНИМ ФИНАНСИЈСКООБАВЕШТАЈНИМ СЛУЖБАМА.....	10
АНАЛИЗА СУМЊИВИХ ИЗВЕШТАЈА	10
СТРАТЕШКЕ АНАЛИЗЕ И ДРУГА ИСТРАЖИВАЊА.....	12
ТИПОЛОГИЈЕ, ТРЕНДОВИ И ТЕХНИКЕ ПРАЊА НОВЦА, И УСМЕРАВАЊЕ НА БУДУЋЕ АКТИВНОСТИ.....	12
ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА.....	14
СТУДИЈА СЛУЧАЈА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА	14
ТРЕНДОВИ, ИЗАЗОВИ И ЗАПАЖАЊА	15
НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА.....	17
ПОСРЕДАН НАДЗОР У 2016. ГОДИНИ	19
НЕПОСРЕДАН НАДЗОР.....	20
ОДЛУКЕ СУДА	22
АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ ПРЕГОВОРА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ.....	26
Преговарачко поглавље 4 – слободно кретање капитала	26
Преговарачко поглавље 24 - правда, слобода и безбедност.....	27
Преговарачко поглавље 31 – Спољна, безбедносна и одбрамбена политика.....	27
МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА	29
Активности у оквиру Комитета Манивал Савета Европе	29
Активности у оквиру ФАТФ	31
Активности у оквиру Егмонт групе	31
Споразуми о сарадњи.....	33
Организација за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС)	33
Сарадња са органима других држава	34
ПРОЈЕКТИ	34
Унапређење квалитета и ефикасности пријављивања сумњивих трансакција и капацитета Управе за спречавање прања новца	34
Други пројекти	35
ЉУДСКИ РЕСУРСИ И ОБУКА.....	35
РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА.....	38
МАТЕРИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	39
ИЗАЗОВИ И ПРЕПРЕКЕ У ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНОВА.....	41

УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА НА СТРАТЕШКОМ НИВОУ

Стална координациона група за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма

По усвајању Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма и пратећег Акционог плана 31. децембра 2014. године, Влада Републике Србије је 23. априла 2015. године одлуком образовала Сталну координациону групу за надзор над спровођењем Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: СКГ). Стратегија се односи на период 2015 – 2019. Чланови СКГ су представници државних органа који имају улогу у примени Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: Закон). У раду СКГ учествује 30 чланова из 19 државних органа. Активности из Акционог плана уз Националну стратегију углавном се подударају са активностима које се предузимају у оквиру различитих других битних политика и докумената које се односе на преговоре у оквиру преговарачких поглавља 24, 4, 31, 23 и 29.

У 2016. години, Управа је обављала административно-техничке послове за потребе СКГ. Управа је анализирала и припремала материјале за састанке СКГ, водила евиденцију о спровођењу активности из Акционог плана на основу података које је прибављала од чланова СКГ, достављала позиве на састанке и сачињавала различите извештаје, записнике и анализе.

У току 2016. године СКГ је одржала четири састанка СКГ, и то 25. јануара 2016, 25. фебруара 2016, 6. априла 2016. и 16. јуна 2016. године. Најважније теме о којима је СКГ расправљала тичале су се процеса евалуације од стране комитета Манивал Савета Европе и текста извештаја Манивала и транспозиције релевантних правних тековина Европске уније, пре свега Четврте директиве. СКГ је 25. јануара 2016. године на свом 5. састанку усвојила Извештај о раду СКГ који је упућен Влади ради информисања чланова Владе. Такође, СКГ је извршила анализу примедба из извештаја Манивала, који је усвојен 13. априла 2016, и релевантне изводе са најбитнијим налазима доставила дотичним органима.

С обзиром на то да је у извештају Манивала оцењено да СКГ није довољно делотворна, по усвајању извештаја предузете су радње ради оснивања новог тела које не би било задужено само за праћење спровођења националне стратегије него и за координацију читавог система за борбу против прања новца и финансирања тероризма, у складу са препорукама Манивала.

РАЗВОЈ СИСТЕМА НА ЗАКОНОДАВНОМ НИВОУ

Нацрт закона о изменама и допунама Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма

Закон о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма („Службени гласник РС”, број 29/15) је донет 20. марта 2015. године. Основни циљ доношења овог закона је унапређење борбе против тероризма установљавањем система

превентивних и репресивних мера против финансирања тероризма као претходне неопходне фазе у вршењу терористичких аката. Наиме, Савет безбедности Уједињених нација (у даљем тексту: СБ УН) је донео низ резолуција којима се прописује примена репресивних мера против терориста, терористичких организација и њихових финансијера. Једна од мера односи се на спречавање коришћења имовине и средстава терориста и њихових финансијера и државе су у обавези да донесу прописе којима се регулише ограничавање располагања имовином и средствима који се налазе на територији тих држава.

Доношењем овог закона се испуњавају одредабе Главе VII Повеље Уједињених нација, која прописује да су државе чланице УН у обавези да предузимају мере на спровођењу резолуција које у оквиру својих овлашћења доноси СБ УН. Резолуције којима се прописују мере за спречавање финансирања тероризма и тероризма уопште су: Резолуција 1267 из 1999. године која садржи листу лица означених од стране СБ УН према којима се примењују наведене мере (као и пратеће резолуције 1988, 1989 и 2253), Резолуција 1373 из 2001. године која предвиђа означавање лица на предлог националних држава и јурисдикција. Закон је усаглашен са препорукама ФАТФ које су у фебруару 2012. године измењене и допуњене, а његове одредбе су усклађене са Препоруком број 6.

Република Србија је у периоду децембар 2014 – април 2016. године била предмет петог круга евалуације у погледу радњи и мера које предузима у циљу борбе против прања новца и финансирања тероризма, а коју врши Комитет Манивал Савета Европе. Евалуација је усмерена на сагледавање техничке усклађености са међународним стандардима за борбу против прања новца и финансирања тероризма (ФАТФ стандарди), али и процену делотворности целокупног система. На пленарном заседању Комитета Манивал, одржаном у априлу 2016. године у Стразбуру, усвојен је Извештај о евалуацији Републике Србије. Анализирани су коментари, оцене и препоруке из извештаја, које су унете у нацрт закона.

Измене и допуне Закона се врше у складу са Извештајем Комитета Манивал, где су у првом реду идентификоване мањкавости у спровођењу одредаба закона. Пре свега, поступак означавања лица од стране Владе, а на предлог Министарства спољних послова се показао као веома спор и у супротности са начелом хитности које је по међународним стандардима у овој области потребно имплементирати. Наиме, за доношење решења Владе потребно је извршити транскрипцију имена са листе УН у ћирилично писмо, а како се листе УН веома често мењају, долази до константног кашњења у имплементацији листа у домаћи правни систем.

Нацрт закона је преведен на енглески језик и заједно са табелом усклађености са прописима Европске уније, је преко Канцеларије за европске интеграције послат релевантним телима Европске комисије ради анализе и давања евентуалних сугестија.

Нацрт Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма

Управа је у току 2016. године интензивно радила на изради Нацрта закона о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма. Важећи Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма је на систематски начин регулисао област борбе против прања новца и финансирања тероризма као целину.

Законодавац је разматрао могућност доношења измена и допуна постојећег закона, али како су се током рада на овом закону прилике значајно промениле, у том смеру су се кретале и измене постојећих одредаба. У току рада на закону, интервенисано је у више од половине чланова закона, односно у више од 50 процената чланова закона су уношене измене и допуне. На основу јединствених методолошких правила за израду прописа, то је услов за доношење новог закона.

Пре израде Нацрта, радна верзија текста нацрта је стављена на сајт Управе и позвана су лица из финансијског и нефинансијског сектора да дају своје примедбе и сугестије на текст. Прихватљиви предлози су ушли у тренутну верзију текста. Релевантни органи Европске комисије су извршили анализу Нацрта закона и дали своје мишљење са коментарима и сугестијама.

Предвиђеним изменама постојећа законска решења би се ускладила са новим стандардима у овој области – 40 препорука ФАТФ (*Financial Action Task Force*). Такође, поред наведених препорука, међународни правни стандарди којима се радна група руководи приликом најновијих измена и допуна Закона јесте Директива (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца или финансирања тероризма, о изменама Уредбе (ЕУ) број 648/2012 Европског парламента и Савета, и престанку важења Директиве 2005/60/ЕЗ Европског парламента и Савета и Директиве Комисије 2006/70/ЕЗ, позната и као „Четврта директива“.

Првобитно је доношење овог закона било планирано у 2015. години. Након што је Република Србија ушла у пети круг евалуације система за борбу против прања новца и финансирања тероризма, одлучено је да се сачека завршетак евалуације и усвајање Извештаја Комитета Манивал о евалуацији Републике Србије, како би се коментари, оцене и препоруке из извештаја искористили за измене у тексту нацрта, што је рађено у периоду од јула до септембра 2016. године.

Након интерних консултација у оквиру Министарства финансија, Нацрт закона је у новембру 2016. године упућен надлежним државним органима ради давања мишљења. Анализиране су достављене примедбе и израђена је финална верзија нацрта, у којој су имплементирани прихваћени примедбе. У ранијој фази израде овог нацрта, радна верзија нацрта, заједно са табелом усклађености са прописима Европске уније, је преко Канцеларије за европске интеграције послата релевантним телима Европске комисије ради анализе и давања евентуалних сугестија. Након добијања повратне информације од Европске комисије, нацрт закона је измењен у складу са датим сугестијама, и као такав упућен надлежним државним органима ради давања мишљења. У мишљењу Канцеларије за европске информације је констатовано да је, имајући у виду значај предметног закона за процес усклађивања са прописима Европске уније, као и на обим промена у односу на радну верзију која је послата Европској комисији, *потребно размотрити достављање овог нацрта на додатне консултације Европској комисији.*

ФИНАНСИЈСКО-ИНФОРМАЦИОНИ ПОСЛОВИ У 2016. ГОДИНИ

Финансијско-информациони послови у Управи врше се у Одељењу за сарадњу са другим државним органима и Одељењу за аналитику и финансијско-информационе послове.

У току 2016. године, у Управи је поступано по укупно 1.154 предмета: 951 нових аналитичких предмета на иницијативу других државних органа, надзорних органа, захтева страних финансијскообавештајних служби и на основу анализе сумњивих и готовинских извештаја обвезника, и 203 предмета који су отворени претходних година (нове информације и подаци за лица која су већ била предмет рада у Управи).

Највећи број захтева за доставу података упућених од државних органа односио се на сумњу да су извршена следећа претходна кривична дела: пореска утаја, злоупотреба овлашћења у привреди, злоупотреба одговорног лица, недозвољен прелазак преко државне границе и трговина људима, неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, разне врсте превара, тероризам и финансирање тероризма.

Код највећег броја предмета сумња се у економску оправданост извршења трансакција, порекло средстава која се уплаћују на рачуне, фиктиван промет роба и услуга, симуловане правне послове.

Велики број предмета је анализиран због сумње у симуловане пословне односе тј. преносе новца по фиктивним основама. Често се ради о уплатама готовине непознатог порекла које физичка лица врше на рачуне правних лица, које затим прате преноси новца између два или више често повезаних правних лица. Крајњи циљ оваквих пословних односа је унос готовине сумњивог порекла у легалне новчане токове. Примера ради, у претходној години уочено је да се често од стране обвезника ка сумњиве активности пријављују значајне уплате позајмица оснивача за ликвидност у корист правних лица регистрованих за грађевинску делатност.

Велики број захтева државних органа упућених Управи односио се и на злоупотребе положаја одговорних лица у предузећима од стране директора и извлачење средстава из предузећа. Тако прибављена средства се најчешће користе за личне потребе физичких лица.

Због актуелне мигрантске кризе у свету и кретања миграната у значајном броју кроз Републику Србију, велика пажња се посвећује и праћењу трансакција које та лица врше прелазећи нашу територију. Наиме, због опасности од могућих терористичких активности и финансирања истих, као и кријумчарења људи и трговине људима, са посебном пажњом и хитноћу анализирају се трансакције лица која се доводе у везу са тзв. критичним подручјима.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ДРЖАВНИМ ОРГАНИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Тужилаштва

Надлежна тужилаштва су у току 2016. године Управи упутила 40 захтева.

Тужилаштво	Број захтева
Тужилаштво за организовани криминал	9
Виша тужилаштва	28
Основна тужилаштва	3

Образложење сумње у прање новца најчешће се везује за кривична дела злоупотребе службеног положаја, преварне радње, злоупотребе приликом приватизације, ненаменско трошење средстава, проневере, трговину људима, трговину наркотицима, фалсификовање, све облике организованог криминала и друго.

Управа своје предмете прослеђује надлежним тужилаштвима сходно потписаном Споразуму са Републичким јавним тужилаштвом од 22. јануара 2014. године. У току 2016. године Управа је проследила укупно 44 информације надлежним тужилаштвима.

Тужилаштво	Број прослеђених информација
Тужилаштво за организовани криминал	15
Виша тужилаштва	28
Републичко јавно тужилаштво	1

Највећи број анализа и информација о сумњи у активности које указују на прање новца или финансирање тероризма прослеђен је Вишем јавном тужилаштву у Београду, укупно 16 информација.

Регионална распоређеност прослеђених информација по тужилаштвима приказана је у табели и графику који следи.

Више јавно тужилаштво	Број прослеђених информација
Београд	16
Нови Сад	2
Нови Пазар	3
Сремска Митровица	4
Панчево	1
Краљево	1
Суботица	1

У највећем броју случајева информације су тужилаштвима прослеђене због сумње у симуловане правне послове, корупцију, трговину наркотицима, трговину људима, фалсификовање пословне документације, разне врсте превара и везе са већ познатим криминалним групама у Републици Србији.

Министарство унутрашњих послова

Министарство унутрашњих послова је у 2016. години Управи упутило 474 захтева. Од укупног броја захтева Министарства унутрашњих послова, од стране Управе криминалистичке полиције упућено је укупно 96 захтева. На захтев државних органа поред провера из расположивих база Управе (базе готовинских и сумњивих трансакција), прикупљани су подаци о прометима по рачунима (у просеку за период од 8 година), преносу новца путем агената за пренос новца и подаци из иностранства од других финансијскообавештајних служби преко ЕГМОНТ групе.

Полицијске управе су Управи директно упутиле 30 захтев. У предметима где су размењивани подаци са полицијским управама, провере су вршене најчешће због сумње у злоупотребу овлашћења у привреди, пореску утају, преваре и симуловане правне послове.

Један број захтева које је Министарство унутрашњих послова упутило Управи, у вези је са радом радних група и односио се на предмете где је било потребно веома хитно извршити провере за велики број повезаних физичких и правних лица и анализирати промете по њиховим рачунима отвореним у свим пословним банкама на територији Републике Србије (тренутно је 29 банака). Због хитности и озбиљности предмета податке је било потребно обрадити у веома кратком периоду (најчешће 48 сати). Наиме, у току 2016. године Управи је од стране Министарства унутрашњих послова било упућено 15 захтева у којима је тражена хитна анализа. Ови захтеви су се углавном односили на сумњу у коруптивна кривична дела и прање новца.

Јединица за финансијске истраге Министарства унутрашњих послова је у току 2016. године Управи упутила укупно 348 захтева у којима је по захтеву у просеку тражена провера за 15 физичких лица. Највећи број захтева упућен је због сумње у прање новца које се доводи у везу са претходним кривичним делима као што су: превара, пореска утаја, производња и стављање у промет опојних дрога, злоупотреба положаја одговорног лица и трговина људима.

У току анализе сумњивих трансакција које су пријављене од стране обвезника, Управа је Министарству унутрашњих послова упутила 115 захтева у којима су им достављани подаци али у исто време и тражене информације о кривичним делима, везама са криминалним групама у Републици Србији и свим другим оперативним подацима са којима располажу. Активности лица која су била предмет анализе указивала су на сумњу у легално порекло средстава, трговину наркотицима, преварне радње, злоупотребе положаја одговорних лица, трговину људима, финансирању тероризма, манипулације хартијама од вредности и друго.

Безбедносно-информативна агенција

У току 2016. године Безбедносно-информативна агенција је Управи упутила укупно 55 захтева где је било потребно поред расположивих база проверити и промете по рачунима, најчешће за период од 2 године. Највећи број размењених информација односио се на сумњу у трговину наркотицима, трговину људима, финансирање тероризма, везу са криминалним организацијама, трансфере новца сумњивог порекла

на рачуне у Републици Србији и фалсификовање идентификационих докумената од стране физичких лица.

Такође, након извршених анализа сумњивих трансакција Управа је Безбедносно-информативној агенцији на даљу надлежност проследила укупно 86 информација, са захтевом да нас обавесте о резултатима извршених провера. Најчешће се радило о страним држављанима који поседују рачуне или врше трансакције у пословним банкама у Србији, а за чије се активности може сумњати да су везана за трговину људима, наркотицима, преваре и финансирање тероризма.

Услед велике мигрантске кризе, учестале су и пријаве сумњивих трансакција од стране агената за пренос новца. Све такве трансакције су због сумње у финансирање тероризма или трговину људима прослеђене Безбедносно-информативној агенцији.

Војно-безбедносна агенција

Војно-безбедносна агенција је у току 2016. године Управи упутила 4 захтева због сумње у незакониту трговину оружјем, корупцију и финансирање тероризма.

Такође, Управа је на своју иницијативу, а у сврху додатних провера, Војно-безбедносној агенцији проследила 14 дописа. У конкретним случајевима се радило о активностима код којих се сумња да средства потичу из нелегалне трговине оружјем.

Пореска управа

У 2016. години Пореска управа је Управи упутила 18 захтева за доставу података, док је Управа упутила 92 захтева Пореској управи ради провера из њихове надлежности. Захтеви Управе најчешће су се односили на сумњу да се врше симуловани правни послови са циљем извлачења готовине са рачуна правних лица, а у циљу избегавања плаћања пореских обавеза. Један део захтева Управе односио се и на повраћаје позајмица оснивача за ликвидност за које се сумња да нису биле ни извршене.

Агенција за борбу против корупције

Коруптивна кривична дела су према Националној процени ризика окарактерисана као високоризична дела за прање новца. Агенција за борбу против корупције је у току 2016. године Управи упутила 14 захтева који су се односили на сумњу у несразмеру примања и имовине функционера и повезаних лица која је пријављена Агенцији, као и у порекло средстава којима се финансирају политичке партије.

Народна банка Србије

Народна банка Србије је у току 2016. године у складу са тачком 6. Споразума о сарадњи у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, закљученим између НБС и Управе, Управи упутила 14 захтева за проверу података који су се односили на пријављене трансакције обвезника (број и квалитет пријављених сумњивих и готовинских трансакција).

САРАДЊА СА СТРАНИМ ФИНАНСИЈСКООБАВЕШТАЈНИМ СЛУЖБАМА

У току 2016. године Управа је одговорила на 110 захтева страних финансијскообавештајних служби. Захтеви су се углавном односили на држављане Републике Србије са рачунима у иностранству за које се сумња у везу са криминалним групама или криминалним активностима, као и на стране држављане који имају рачуне у пословним банкама у Србији или су учесници у криминалним активностима у Србији.

У истом периоду Управи је од стране финансијскообавештајних служби других земаља достављено 20 спонтаних информација које се најчешће односе на сумњиве активности физичких или правних лица из Републике Србије, а која поседују отворене рачуне код банака у иностранству. Као спонтане достављене су и информације о правним лицима из иностранства које код банака у Србији имају отворене рачуне за које се сумња да служе за прикривање нелегално стечених средстава у иностранству.

Управа је, у току рада по аналитичким предметима, страним финансијскообавештајним службама упутила укупно 133 захтева. Захтеви су се највећим делом односили на нерезиденте који имају рачуне или пословне активности у Србији, а због сумње у порекло средстава или пословне активности истих. Такође, део захтева упућен је страним финансијскообавештајним службама у циљу идентификовања имовине домаћих лица у иностранству.

Преглед финансијскообавештајних служби са којима је размењено највише информација у 2016. години је приказан у следећој табели

	Захтеви страних ФОС	Захтеви Управе
САД	13	2
Босна и Херцеговина	10	7
Црна Гора	10	7
Кипар	3	16
Мађарска	13	9

АНАЛИЗА СУМЊИВИХ ИЗВЕШТАЈА

У току 2016. године обвезници су Управи пријавили укупно 2.505 сумњивих извештаја. Преглед пријављених сумњивих извештаја по обвезницима приказан је у следећој табели:

Обвезници	Број пријављених сумњивих извештаја
Банке	661
Агенти за пренос новца	1.793
Брокерско дилерска друштва	2
Рачуновође	2
Ревизори	7
Мењачи	2
Лица која се баве поштанским саобраћајем	20
Осигуравајућа друштва	16

Лизинг	1
Адвокати	1

Као што се из горе приложеног графичког приказа може видети, највећи број сумњивих трансакција у 2016. години пријавили су агенти за пренос новца и банке.

Свеобухватна образложења да се у пријављеним трансакцијама ради о сумњи у праће новца или финансирање тероризма достављају банке које поред објашњења сумње за конкретну трансакцију достављају и опширне информације о активностима пријављених лица које су претходиле самој пријави. Од укупно пријављених сумњивих извештаја од стране банака (661 извештај) 163 извештаја је остало у Управи на праћењу, док су остале прослеђене надлежним државним органима на даље поступање.

Сви извештаји које су агенати за пренос новца пријавили Управи као сумњиве (1.793 извештаја) прослеђени су другим државним органима на даље поступање.

Учесници у трансакцијама које су у Управи остале на праћењу, тј. где нема довољно података који поткрепљују сумњу у праће новца или финансирање тероризма, и даље се прате и након пријављених нових готовинских или сумњивих трансакција, поново анализирају и процењују.

Активности које су најчешће од стране обвезника пријављиване као сумњиве су: пореска утаја, унос новца непознатог порекла у финансијски систем Републике Србије, фалсификовање личних идентификационих докумената, злоупотребе положаја одговорних лица у правним лицима, сумњиве куповине правних лица, сумњива употреба одобрених кредита од стране физичких лица, финансирање тероризма кроз хуманитарне организације и друго.

Као и претходних година пореска утаја је и даље најзаступљеније кривично дело које је од стране обвезника препознато у пријављеним сумњивим трансакцијама. Најчешће се ради о симулованим правним пословима које за циљ имају извлачење готовине са рачуна правних лица или трансакције код којих се сумња у порекло средстава, као што су уплате позајмица за које се на основу додатних анализа може закључити да не потичу од легалог пословања физичког лица које исте уплаћује.

Велики број трансакција односи се и на различите врсте превара (фалсификовање документације, фалсификовање личних исправа, злоупотребе платних картица).

Трговина робе на црно и даље је веома „актуелна“ у Републици Србији. Лица увозе и продају робу за готовину, без евидентирања у пословним књигама, а плаћања за увезену робу се врше алтернативним начинима избегавајући банкарски сектор (нпр. користећи агенте за пренос новца). Роба која се продаје на црно се плаћа добављачима и као помоћ породици.

Примећене су и учестале пословне активности хуманитарних организација са седиштем у подручјима која су процењена као ризична за финансирање тероризма у Републици Србији. Постоји сумња да се наведене организације злоупотребљавају у сврху финансирања и обуке потенцијалних терориста.

Током анализе сумњивих трансакција уочена је тенденција да нерезиденти који немају пословну активност у Републици Србији у све већем броју отварају рачуне у пословним банкама у Србији. По наведеним рачунима се из иностранства по различитим основама трансферишу значајна новчана средства без јасног доказа о пореклу и крајње намене истих.

Због сумње у финансирање тероризма банке су у 2016. години Управи пријавиле једну трансакцију.

Што се пријава сумњивих трансакција од стране агената за пренос новца тиче, оне се углавном односе на лица, стране држављане, који потичу из ризичних подручја за финансирање тероризма (Сирија, Саудијска Арабија, Пакистан, Авганистан и др.). Трансакције које се обављају преко агената за пренос новца се врше у малим појединачним износима и код истих могу се уочити поједина лица која врше услужно полагање или подизање готовине за више лица.

Важно је напоменути да је коришћење услуга агената за пренос новца од стране држављана Републике Србије, у последњих неколико месеци, у значајном порасту. Најчешће се ради о примању средстава од рођака који раде у иностранству. Услуге агената за пренос новца могу се злоупотребити и у сврху плаћања робе од стране власника неких правних лица. Овакве трансакције за последицу имају пореску утају и прање новца.

СТРАТЕШКЕ АНАЛИЗЕ И ДРУГА ИСТРАЖИВАЊА

Поред рада на конкретним предметима у 2016. Години, вршене су следећа истраживања и стратешке анализе:

- Анализа криптовалуте Bitcoin;
- Организовани криминал и прање новца;
- Ажурирање анализе финансирања тероризма;
- Анализа електронског банкарства;
- Злоупотреба верских организација у циљу прања новца и финансирања тероризма;
- Анализа ризика од прања новца кроз злато у Србији;
- Анализа извештаја међународног института GFI (*Global Financial Integrity*) у погледу вредновања методологије и стварног стања статистичких података у вези са спољнотрговинским прометом Републике Србије и света са циљем да се реално процени извештај GFI око пеоцене и изнетих података за нелегалан финансијски одлив новца из Републике Србије за период 2004-2013.

ТИПОЛОГИЈЕ, ТРЕНДОВИ И ТЕХНИКЕ ПРАЊА НОВЦА, И УСМЕРАВАЊЕ НА БУДУЋЕ АКТИВНОСТИ

Управа је у току свог рада уочила следеће типологије, технике и инструменте, начина прања новца:

- Готовинске позајмице физичким лицима или правним лицима непознатог или сумњивог порекла, које се даље користе за пословање или даље раслојавање до коначне интеграције у неку врсту имовине;
- Сукцесивно и „уситњено“ полагање готовине у финансијски систем непознатог порекла на властите рачуне грађана или трећих лица (тзв. „параван лица“) са циљем раслојавања или интегрисања тако убачене готовине ради стицања пословне активе (полисе осигурања, хартије од од вредности, непокретности, лизинг послови и остало);
- Генерисање (интеграција) готовине сумњивог и непознатог порекла путем депозитних рачуна, наменских и штедних рачуна;
- Убацивање новца сумњивог порекла у финансијски систем путем симулованих и фиктивних послова комбинирајући легално послујућа привредна друштва и фиктивна (тзв.фантомска) привредна друштва при чему се скоро увек не зна стварни власник као и права сврха пословања;
- Убацивање новца непознатог и сумњивог порекла у легалне токове из иностранства преко „*Shell company*“- компанија за које је тешко сазнати стварне власнике или сврху пословања као и пословне показатеље. Обично се такве фирме оснивају у „*off shore*“ земљама. Тако нетранспарентан новац обично долази у виду зајмова, дивиденди, кредита, оснивачких улога или куповине удела, аванса за пословање, услуга или у пословима са нерезидентним рачунима грађана.
- У обрнутом смислу – износ прљавог новца или неопорезованог дела капитала привредних друштава ван земље, најчешће се износи на рачуне „*off shore*“ компанија у виду насталих фиктивних обавеза и услуга (претходно убачен новац у финансијски систем обично структурним и уситњеним полагањима, зајмовима, оснивачким улозима и депозитима). У овом ланцу се користе комбинације токова новца преко физичких и правних лица са легалним и фиктивним пословањем.
- Један од битних начина токова прљавог новца је и спољнотрговинско пословање преко увећаних и умањених фактура. У оваквим случајевима се обично као посредници у трговању између стварних добављача и купаца појављују „*off shore*“ компаније чија је улога приказивања „*не фер*“ трговања и тиме погодног начина одлива и прилива стеченог капитала.
- Сложене су радње када је реч о прању новца где је у питању комбинација не само класичног прања већ и пореска утаја, поготово око ПДВ случаја (велике штете по буџет РС) где се организоване криминалне групе (ОКГ) користе комбинацијама трансфера новца између повезаних правних лица и физичких лица, често симулованим и фиктивним пословима, те системом извлачења новца преко рачуна физичких лица. Овакав вид је учестао у индустрији секундарних сировина и пољопривредној делатности. У оваквим ситуацијама токови новца се учестало полажу на рачуне правних лица из легалних и нелегалних извора. Новац се брзо раслојава на бројне легалне и фиктивне компаније при чему се одређене компаније користе за извлачење новца преко рачуна физичких лица или за даље трансфере у унутрашњем или спољнотрговинском промету.

- Оно што је ван домаћа платног промета, а остаће и даље тренд је интегрисање прљавог новца у „кеи“ секторима који су свеprisутни у глобалном смислу а то су: грађевинска делатност и промет некретнинама, кладионице и коцкарнице, хотелијерство и разни облици трговине (улична, великопродаја и трговина по систему готовинског откупа, деривати нафтини), угоститељски објекти. Са овим у вези као легалан пласман новца иде и сумња пријаве и полагања пазара (нарочито код акцизне робе). Такође као присутан и растући тренд је интеграција прљавог новца кроз промет племенитим металима, посебно златом које је значајно присутно у нелегалним каналима у домаћем и међународном промету.

ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА

Активности које се доводе у везу са финансирањем тероризма могу се уочити у највећем броју трансакција пријављених од стране агената за пренос новца. Трансакције се углавном односе на уплате од стране различитих лица, са различитих дестинација у малим појединачним износима.

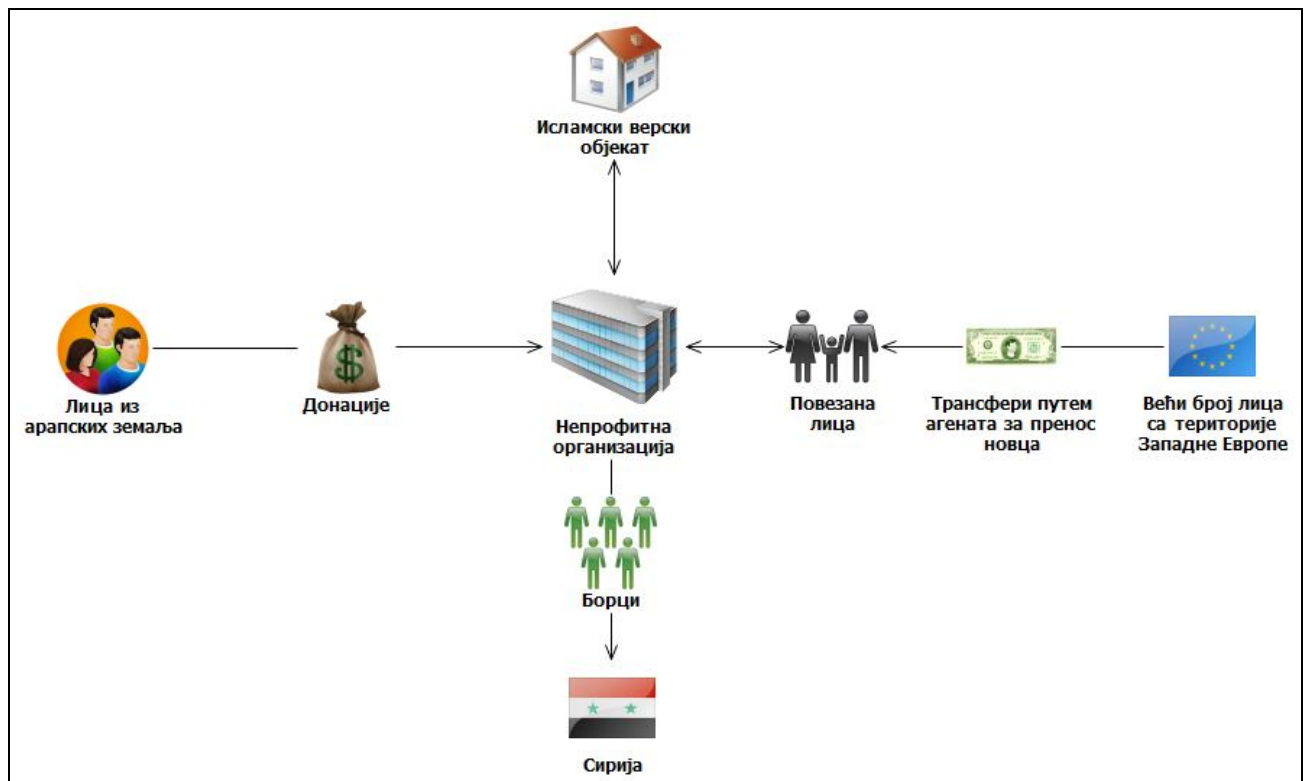
У сарадњи са другим државним органима и прикупљање података дошло се до открића да у финансијском сектору постоје трансакције које се могу окарактерисати као сумњиве. Појачаним активностима на релацији Управа-обвезници-државни органи идентификована су лица која користе финансијску мрежу WU, а постоји и сумња у финансијском банкарском сектору. Свеобухватне активности Управе и државних органа када је ова проблематика у питању је врло сложена јер је уочено да су трансакције врло малих износа што је и карактеристика у глобалном смислу. Досадашња сазнања и активности упућују нас на појачане активности у оквиру међународне сарадње, то јест појачану сарадњу са финансијскообавештајним службама.

СТУДИЈА СЛУЧАЈА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗМА

Управа се у свом раду сусрела са следећим типолошким случајем:

Уочено је да непрофитна организација (удружење) са седиштем на територији Републике Србије остварује приходе по основу донација из арапских земаља. У склопу наведене непрофитне организације се налази и исламски верски објекат. Поред анализе промета по банковним рачунима предметног удружења, прикупљени су и подаци о трансакцијама свих повезаних физичких лица обављених путем агената за пренос новца. Анализом података које су Управи доставили агенти, уочено је учестало трансферисање средстава од стране различитих физичких лица са територије Западне Европе. Даљим радом по предмету утврђено је да се прикупљени новац користи за финансирање путних трошкова за лица која су упућивана на ратишта у Сирији. У току свог рада, а како би се што свеобухватније анализирао описани предмет, Управа је размењивала податке са другим државним службама које се баве сузбијањем тероризма. У поменутом случају, подигнута је оптужница за седам физичких лица, од чега су четири лица у притвору, док су три лица и даље у Сирији. Како би се предупредило било какво поновно деловање предметног удружења у погледу слања

бораца у Сирију, Управа континуирано врши двомесечне провере токова новца у банкарском систему Републике Србије за наведено удружење.

ТРЕНДОВИ, ИЗАЗОВИ И ЗАПАЖАЊА

Анализом активности које могу довести до прања новца или финансирања тероризма, и за које се претпоставља да ће у 2017. години бити идентификоване као сумњиве активности:

Финансијске трансакције и пословне активности које ће се одвијати преко привредних друштава, компанија за које не постоји доказ о стварним власницима без обзира на њихову лоцираност, што је један од кључних постулата сваког криминалца или организоване криминалне групе (ОКГ) који жели да опере новац и остане анониман. Сумња нарочито расте према тзв. „*shell company*“ које су скоро потпуно нетранспатентне у погледу пословања и власништва и региструју се углавном на *off shore* дестинацијама. ОКГ или појединци криминалци, углавном користе овакве облике компанија које се појављују као инвеститори у области некретнина или користе друге облике пласмана прљавог новца, те као оснивачи или саоснивачи привредних друштава чије се пословање одвија под окриљем нетранспарентног власништва. Србија није имуна од ове појаве и тај тренд ће се сигурно одржати и у будућности, што ће представљати проблем у превентивној и репресивној борби против прања новца и финансирања тероризма.

Симуловани правни послови којима је циљ извлачење средстава са рачуна правних лица, односно коришћење шифара плаћања у вези са прометом роба и услуга у циљу прикривања стварне сврхе извршених трансфера, представља један од најчешћих видова злоупотреба које могу указати и на прање новца. Наведена појава је, до сада, најчешће препозната код откупа секундарних сировина.

Позајмице оснивача, или класичне позајмице, као начин пласмана непознатог порекла новца један је од видова и техника да се споран и прљав новац убаци у легалне токове. Овакав вид пласмана подразумева убацивање новца како у новоосноване фирме, тако и у постојеће фирме. Обично се такав новац користи или за ликвидност, даље трансфере за пословање или фиктивно како би се конверзијом у валуту износио у иностранство фактурисањем фиктивних услуга.

Електронско банкарство и виртуелне валуте су као још неистражена област веома критични за прање новца и финансирање тероризма. Како су нове технологије врло често злоупотребљене од стране лица која располажу незаконито стеченим средствима, овој области је потребно посветити посебну пажњу.

Консултантске услуге као и све друге врсте услуга се и даље злоупотребљавају у сврху интеграције нелегално стечених средстава у легалне новчане токове. Наведени основи вршења трансакција често се користе код плаћања са оф шор дестинацијама.

Спољна трговина је погодан начин пословања да се унесе или изнесе новац сумњивог порекла, нарочито ако се пословање одвија преко посредних фирми као добављача или купаца са *оф шор* дестинација преко којих се обавља промет робе увећаним или умањеним фактурама и на тај начин се уноси или износи новац нереалним фактурисањем, тачније избегавањем приказивања фер цена.

Нерезиденти који немају пословну активност у Републици Србији у све већем броју отварају рачуне у пословним банкама у Србији. Такође је уочено да се Управи све чешће пријављују новооснована правна лица која су нерезиденти регистровани у Србији, а која врше трансакције без јасне економске оправданости. Ове појаве су ризичне јер постоји сумња да се рачуни отворени код пословних банака у Републици Србији користе за прање новца који се трансферише из иностранства, односно, да се ради о злоупотребама банкарског система Републике Србије у циљу прикривања стварног порекла новчаних средстава незаконито стечених у иностранству.

Трансфери средстава по основу наследства и помоћи ће и убудуће бити коришћени приликом трансфера новчаних средстава за које се жели сакрити стварна сврха извршења.

Грађевинска делатност, поготово изградња и продаја некретнина за готов новац и даље је ризична делатност која се злоупотребљава у циљу интеграције нелегално стечених средстава у легалне токове и често се користи у циљу прања новца који потиче од трговине наркотицима. Томе у прилог иде и чињеница да је у Србији и даље присутан тренд нелегалне градње („дивља градња“ – процена сваки трећи изграђени објект) која се касније може уз надокнаду легализовати уз приказивање далеко ниже од тржишне

цене, што је мотив више за интеграцију „прљавог новца“. Томе свакако доприноси још неуређена законска регулатива.

Трговина златом и даље представља ризичну делатност када се ради о прању новца и финансирању тероризма. Наиме, постоје сазнања да је учестало прекогранично кријумчарење са суседним земљама. Такође, злато као материјално добро има „вечиту вредност“.

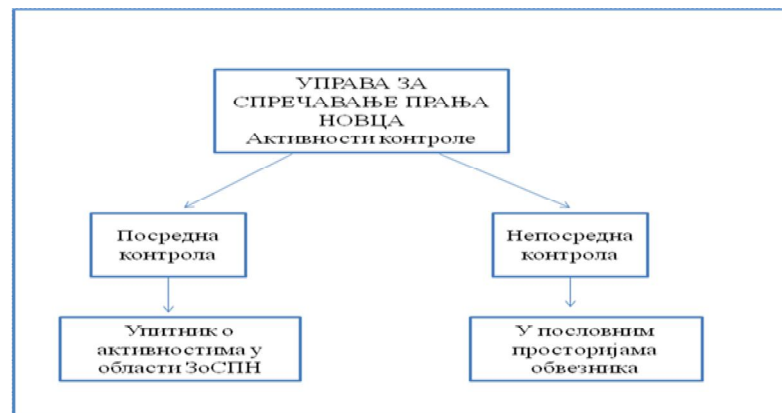
Због тренутно актуелне мигрантске кризе и убудуће се очекује учестало коришћење услуга агената за пренос новца. Анализом ове врсте трансакција примећено је да је све већи број физичких лица, резидената Републике Србије, која врше учестало подизање готовине за више лица страних држављана.

Ако се генерално прича о рањивим секторима, тачније привредним секторима где се интегрише незаконито стечен новац, а с тим у вези су тесно повезани и трендови прања новца, онда ће то и даље бити сектори који су погодни за готовинске операције а то су: грађевинска делатност, област угоститељства и хотелијерства, кладионице, зона трговине која није регистрована у царинском поступку или унутрашњем промету (шверц и *сиво-црна зона производње*, поготово текстилна роба и прехранбена). Вероватно ће све већи изазов бити и појава и развој електронског новца, како због своје привлачности упрошћеног и ефикасног манипулисања трансферима, тако и због отежане идентификације клијента. Виртуелне – крипто валуте (нпр. *Биткоин*), већ су постале, и потенцијално ће бити валуте за прање новца. Већ постају берзански вредноване, а анонимност скоро да је загарантована поседовањем „виртуелних новчаника“.

НАДЗОР НАД ПРИМЕНОМ ЗАКОНА КОД РАЧУНОВОЋА И РЕВИЗОРА

Управа за спречавање прања новца, у складу са одредбама члана 82. и 83. Закона о спречавању прања новца и финансирању тероризма („Службени гласник РС“, бр.20/2009, 72/2009, 91/2010 и 139/2014 – у даљем тексту: Закон), врши надзор над применом Закона код рачуновођа и ревизора, и то:

- 1) посредан надзор
- 2) непосредан надзор.

Посредан надзор врши се слањем, на основу унапред одређених критеријума, упитника о активностима обвезника - рачуновођа и ревизора у примени прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирања тероризма и анализом добијених одговора. Критеријуми на основу којих се утврђује којим обвезницима ће се слати упитник, када је реч о рачуновођама, су: број запослених, годишњи пословни приход, нето добитак правног лица или предузетника, сазнања добијена од Управе – Одељења за аналитику, финансијско-информационе послове и сарадњу са државним органима итд. Када је реч о ревизорима, упитник је послат свим званично регистрованим ревизорским кућама.

Непосредан надзор обавља се у просторијама конструисаног субјекта, увидом у опште и појединачне акте, евиденције и документацију, као и пословне књиге, изводе рачуна, кореспонденције и друга документа у просторијама субјекта надзора или правног лица са којима је субјект надзора директно или индиректно повезан, узимањем изјаве од одговорног лица или осталих запослених у субјекту надзора, као и тражењем података од државних органа и ималаца јавних овлашћења и прегледом документације.

Приликом израде Плана непосредног надзора за 2016. годину примењен је приступ заснован на процени ризика, који подразумева да ће обвезници за које се оцени да приликом обављања своје регистроване делатности имају већу изложеност ризику од прања новца и финансирања тероризма, имати приоритет код утврђивања динамике Плана надзора.

Као критеријуми за оцену изложености ризику од прања новца и финансирању тероризма, коришћени су следећи елементи:

1. Резултати Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма према којима су рачуновође и ревизори оцењени као ниско-средње рањиви у односу на друге секторе (ревизори-низак ризик, рачуновође-средње низак ризик)
2. Резултати посредног надзора - у случају да они указују на то да постоје одређене неправилности, непосредан надзор ће се користити у циљу утврђивања чињеничног стања;
3. Број запослених код обвезника;
4. Годишњи приход обвезника;
5. Пословни односи са страним функционерима;
6. Сазнања која су добијена од стране других државних органа, као и НН лица;
7. Сазнања добијена претрагом база података Управе.

У спровођењу надзора над применом Закона, инспектори контролишу које радње и мере обвезници предузимају ради спречавања и откривања прања новца и финансирања тероризма.

Непосредан надзор убухвата најмање:

1. да ли је обвезник испунио обавезу израде анализе ризика у складу са Смерницама за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код предузећа за ревизију, предузетника и правних лица који се баве пружањем рачуноводствених услуга;

2. да ли обвезник спроводи радње и мере за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма пре, у току и након успостављања пословног односа и да ли обвезници:
- спроводе радње и мере познавања и праћења странке, односно да ли су утврдили и проверили идентитет странке, утврдили идентитет стварног власника;
 - достављају информације, документацију и податке Управи;
 - именују овлашћено лице и његовог заменика за извршавање обавеза из Закона, као и да ли су доставили акт о именовању наведених лица Управи у законском року;
 - доносе програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених и да ли су такав програм реализовали, односно да ли су обезбедили редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених;
 - обезбеђују редовну унутрашњу контролу и сачинили извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле у законском року;
 - израђују листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција;
 - извршавају друге радње и мере прописане Законом.

ПОСРЕДАН НАДЗОР У 2016. ГОДИНИ

Управа је у 2016. години вршила посредне контроле над привредним друштвима за ревизију и привредним друштвима /предузетницима који се баве пружањем рачуноводствених услуга слањем Упитника о активностима обвезника у примени прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирање тероризма и анализом добијених одговора.

Основни циљеви сачињавања Упитника су:

- Сагледавање тренутног стања познавања обавеза које обвезници имају у складу са Законом;
- Индиректно праћење развоја система спречавања прања новца и финансирања тероризма;
- Сагледавање разумевања прописа о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Питања у Упитнику подељана су у 5 целина:

Део I - општи подаци о предузећу

Део II – активност предузећа

Део III – подаци о странкама

Део IV – достављање података Управи за спречавање прања новца

Део V – обука запослених у предузећу

Укупан број привредних друштава за ревизију у Републици Србији износи 67¹. Управа је у претходној години послала дописе свим тада регистрованим привредним друштвима за ревизију, у којима су обавештени да су обвезници у складу са Законом. Уз обавештење, Управа је послала Упитнике о активностима привредног друштва за

¹Податак је преузет са сајта Коморе овлашћених ревизора – www.kor.rs

ревизију у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, на адресе 60 привредних друштава за ревизију. Посредна контрола извршена је у свим привредним друштвима (укупно 60). Привредним друштвима за ревизију је у току 2016. године послата једна ургенција, на коју су достављени одговори. Поред послатих 60 Упитника, Управа је упутила новооснованим привредним друштвима за ревизију инструкције, како би били упознати да су обвезници у складу са чланом 4. Закона, и да би на основу таквих инструкција успоставили систем у свом привредном друштву. Таквих дописа у 2016. години послато је на 4 адреса привредних друштава за ревизију. Треба нагласити да су привредна друштва за ревизију показала изузетну спремност на сарадњу.

Укупан број активних предузетника/привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга у Републици Србији је већи од 7000. У 2016. години посредна контрола вршена је у току целе године по различитим критеријумима, слањем Упитника о активностима предузетника/привредног друштва за пружање рачуноводствених услуга. Укупан број предузетника/привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга над којима је вршена посредна контрола у току 2016. године је 175. Узорком је изабрано 86 привредних друштава којима је послат допис, у ком су обавештени да су обвезници у складу са чланом 4. Закона и дат им је рок од 20 дана у ком треба да доставе попуњен Упитник. Поред започетих контрола у 2016. години, Управа је вршила посредну контролу над 89 привредних друштава, а над којима је посредна контрола започета у септембру и децембру месецу 2015. године. Од укупног броја предузетника/привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга, сви контролисани субјети су правна лица. Од 175 контролисаних субјеката, одговоре на допис послала су укупно 134 предузетника/привредна друштва, док 21 предузетник/привредно друштво то није учинило. Код 20 предузетника/привредних друштава за пружање рачуноводствених услуга, посредна контрола је у току, те се наставља у 2017. години. Од укупног броја предузетника/привредних друштава који нису доставили одговоре на Упитник, њих 9 није примило Упитник због промене седишта, код 5 предузетника/привредних друштава Упитник није уручен, јер поштом нису преузели у пошти, док 7 предузетника/привредних друштава и након Ургенција није доставило одговоре на Упитник. Предузетницима/привредним друштвима који се баве пружањем рачуноводствених услуга, послато је 79 Ургенција, на које је одговоре доставило 43 обвезника, док 36 то није учинило. Од укупног броја послатих Ургенција, 7 Ургенција слато је јер нису доставили одговор након допуне коју им је упутила Управа, док је у 16 случајева Ургенција слата два пута, како би доставили одговоре на Упитник о активностима предузетника/привредног друштва за пружање рачуноводствених услуга.

НЕПОСРЕДАН НАДЗОР

У 2016. години Управа је извршила 6 непосредних контрола над обвезницима. Једна непосредна контрола обављена је над привредним друштвом за ревизију и 5 непосредних контрола обављено је над привредним друштвима за пружање рачуноводствених услуга. У непосредној контроли која је обављена над привредним друштвом за ревизију нису утврђене неправилности.

У свим контролисаним субјектима, односно привредним друштвима за рачуноводство утврђене су неправилности.

Укупан број утврђених привредних преступа код 5 контролисаних привредних друштава за рачуноводство је 34 и то:

- 4 привредна друштва нису израдила анализу ризика, чиме је повређен члан 7. Закона;
- 4 привредна друштва на Решењима из АПР-а нису уписала датум, време и лично име лица које је извршило увид у документацију, чиме је повређен члан 15. став 2. Закона;
- 2 привредна друштва нису именовала овлашћено лице и његовог заменика, чиме је повређен члан 39. Закона;
- 2 привредна друштва нису именовала поред овлашћеног лица, заменика овлашћеног лица чиме је повређен члан 39. Закона;
- 2 привредна друштва нису доставила податке о личном имену и називу радног места овлашћеног лица у року од 15 дана од дана именовања истих, чиме је повређен члан 42. став 3. Закона;
- 4 привредна друштва нису обезбедила редовно стручно образовање, оспособљавање и усавршавање запослених из области спречавања прања новца и финансирања тероризма, чиме је повређен члан 43. став 1. Закона;
- 4 привредна друштва нису сачинила програм годишњег стручног образовања, оспособљавања и усавршавања запослених који се баве пословима откривања и спречавања прања новца и финансирања тероризма, чиме је повређен члан 43. став 3. Закона;
- 4 привредна друштва нису извршила редовну унутрашњу контролу и сачинила извештај о извршеној унутрашњој контроли и предузетим мерама након те контроле, чиме је повређен члан 44. Закона.
- 4 привредна друштва нису израдила листу индикатора за препознавање сумњивих трансакција, чиме је повређен члан 50. став 1. Закона;
- 4 привредна друштва нису обезбедила да евиденције о странкама и пословним односима садрже све податке прописане чланом 81. Закона.

Након извршених непосредних контрола у просторијама контролисаних субјеката, инспектори Управе непосредни надзор наставили су у просторијама Управе, сачињавањем Записника о извршеној контроли примене Закона. Контролисаним субјектима је записнички дат рок у ком су могли да доставе примедбе на утврђено стање. Укупан број контролисаних субјеката који су доставили примедбе на чињенично стање које је утврђено и констатовано Записником о примени Закона је 3. Након достављених примедби на утврђено чињенично стање, инспектори Управе су утврдили да контролисани субјекти нису доставили додатне доказе који би ишли њима у прилог, те је чињенично стање констатовано у записнику остало непромењено. Исправка Записника о извршеној контроли примене Закона је за два привредна друштва за пружање рачуноводствених услуга, јер је дошло до техничких грешки које су констатоване након извршених непосредних контрола.

Након истека законског рока, инспектори Управе су поднели Основном јавном тужилаштву у Београду пријаве за привредне преступе против 4 контролисана субјеката, док ће за једно привредно друштво за пружање рачуноводствених услуга пријава за привредни преступ бити поднета у 2017. години, а након истека рока за достављање примедби на Записник.

ОДЛУКЕ СУДА

У 2016. години Управи је достављено 9 правоснажних пресуда Привредног суда у Београду. Од укупног броја решених предмета, један контролисани субјект уложио је жалбу на донету пресуду и стога је изречена новчана казна смањења пресудом Апелационог суда.

У наставку текста је кратка анализа свих пресуда које Привредни суд донео у 2016. години:

Код једног контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 450.000,00 РСД за правно лице и 50.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу, што по курсу НБС на дан правоснажности пресуде износи 3.669,20 EUR за правно лице и 407,68 EUR за одговорно лице у правном лицу.

Код другог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 90.000,00 РСД за правно лице и 30.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (729,57 EUR за правно лице и 243,19 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код трећег контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 700.000,00 РСД за правно лице и 50.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (5.715,22 EUR за правно лице и 408,23 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код четвртог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 70.000,00 РСД за правно лице и 25.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (567,85 EUR за правно лице и 202,81 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код петог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 260.000,00 РСД за правно лице и 120.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (2.117,09 EUR за правно лице и 977,12 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код шестог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 120.000,00 РСД за правно лице и 60.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (972,76 EUR за правно лице и 486,38 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код седмог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 150.000,00 РСД за правно лице и 30.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (1.215,95 EUR за правно лице и 243,19 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код осмог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 220.000,00 РСД за правно лице и 90.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (1.783,39 EUR за правно лице и 729,57 EUR за одговорно лице у правном лицу).

Код деветог контролисаног субјекта изречена је јединствена новчана казна у вредности од 10.000,00 РСД за одговорно лице у правном лицу (81,18 EUR за одговорно лице у правном лицу).

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 89. став 1. тачка 1.	100,000.00	10,000.00	815.38	81.54
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	100,000.00	10,000.00	815.38	81.54
3	из члана 43. став 1. / члан 89. став 1. тачка 9.	25,000.00	5,000.00	203.84	40.77
4	из члана 43. став 3. / члан 89. став 1. тачка 10.	25,000.00	5,000.00	203.84	40.77
5	из члана 40. / члан 88. став 1. тачка 30а. и став 2.	100,000.00	10,000.00	815.38	81.54
6	из члана 44 / члан 88. став 1. тачка 32.	100,000.00	10,000.00	815.38	81.54
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	450,000.00	50,000.00	3669.20	407.69
РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 42. став 3. / члан 89. став 1. тачка 8.	30,000.00	10,000.00	243.19	81.06
2	из члана 43. став 3. / члан 89. став 1. тачка 10.	30,000.00	10,000.00	243.19	81.06
3	из члана 44 / члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	10,000.00	243.19	81.06
				0.00	0.00
				0.00	0.00
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	90,000.00	30,000.00	729.57	243.19

Табеларни приказ 1: новчани износи по привредним преступима за контролисане субјекте 1 и 2 описаних у текстуалном делу

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 1. члан 88. став 1. тачка 1.	150,000.00	10,000.00	1224.69	81.65
2	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	150,000.00	10,000.00	1224.69	81.65
3	члан 42. / члан 89. став 1. тачка 8.	30,000.00	3,000.00	244.94	24.49
4	из члана 43. став 1. / члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	3,000.00	244.94	24.49
5	из члана 43. став 3. / члан 89. став 1. тачка 10.	40,000.00	4,000.00	326.58	32.66
6	из члана 44 / члан 88. став 1. тачка 32.	150,000.00	10,000.00	1224.69	81.65
7	члан 50 / члан 88. 1. 33.	150,000.00	10,000.00	1224.69	81.65
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	700,000.00	50,000.00	5715.22	408.23
РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	из члана 15. став 2. / члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	40,000.00	15,000.00	324.49	121.68
2	члан 50 / члан 88. 1. 33.	30,000.00	10,000.00	243.37	81.12
3					
4					
5					
6					
	ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:	70,000.00	25,000.00	567.86	202.81

Табеларни приказ 2: новчани износи по привредним преступима за контролисане субјекте 3 и 4 описаних у текстуалном делу

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 2./ члан 89. став 1. тачка 1.	50,000.00	35,000.00	407.13	284.99
2	из члана 15. став 2./ члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30,000.00	25,000.00	244.28	203.57
3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	50,000.00	15,000.00	407.13	122.14
4	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	50,000.00	15,000.00	407.13	122.14
5	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.)	40,000.00	15,000.00	325.71	122.14
6	члан 50/ члан 88. 1. 33.	40,000.00	15,000.00	325.71	122.14
ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:		260000	120000	2117.09	977.12

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7.	20,000.00	10,000.00	162.13	81.06
2	из члана 15. став 2./ члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	20,000.00	10,000.00	162.13	81.06
3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	20,000.00	10,000.00	162.13	81.06
4	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	20,000.00	10,000.00	162.13	81.06
5	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	20,000.00	10,000.00	162.13	81.06
6	члан 50/ члан 88. став 1. тачка 33.	20,000.00	10,000.00	162.13	81.06
ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:		120000	60000	972.76	486.38

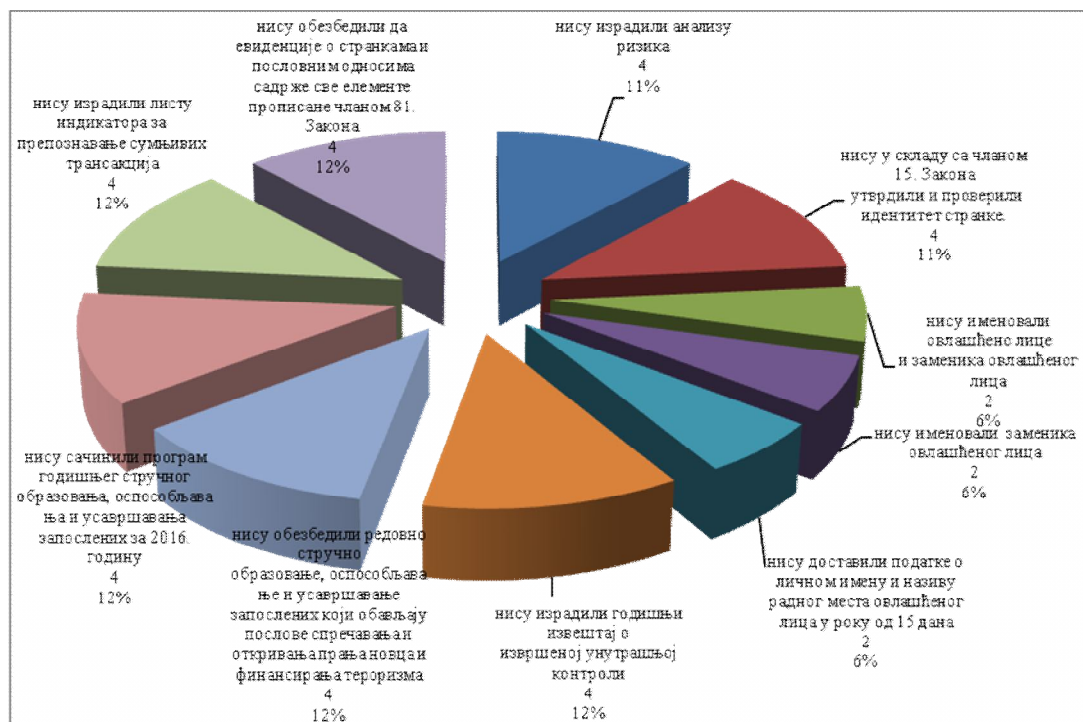
Табеларни приказ 3: новчани износи по привредним преступима за контролисане субјекте 5 и 6 описаних у текстуалном делу

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 42./ члан 89. став 1. тачка 8.	50,000.00	10,000.00	405.32	81.06
2	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	50,000.00	10,000.00	405.32	81.06
3	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.)	50,000.00	10,000.00	405.32	81.06
ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:		150,000	30,000	1215.95	243.19

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. став 2. члан 89. став 1. тачка 1.	30,000.00	10,000.00	243.19	81.06
2	из члана 13. став 1. 2. и 6 / члан 88. став 1. тачка 6. и став 2.	20,000.00	7,000.00	162.13	56.74
3	из члана 15. став 2./ члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.	30,000.00	10,000.00	243.19	81.06
4	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.	20,000.00	8,000.00	162.13	64.85
5	члан 42/ члан 89. став 1. тачка 8.	20,000.00	10,000.00	162.13	81.06
6	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.	30,000.00	15,000.00	243.19	121.60
7	из члана 43. став 3./ члан 89. став 1. тачка 10.	40,000.00	15,000.00	324.25	121.60
8	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.	30,000.00	15,000.00	243.19	121.60
ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:		220,000.00	90,000.00	1783.40	729.57

РБ	Привредни преступ	новчана казна		новчана казна у ЕУР	
		правно лице	одговорно лице	правно лице	одговорно лице
1	члан 7. члан 88. став 1. тачка 1.		2,000.00	0.00	16.24
2	из члана 15. став 2./ члан 88. став 1. тачка 9. и став 2.		2,000.00	0.00	16.24
3	члан 39./ члан 88. став 1. тачка 30.		2,000.00	0.00	16.24
4	из члана 43. став 1./ члан 89. став 1. тачка 9.		2,000.00	0.00	16.24
5	из члана 44/ члан 88. став 1. тачка 32.		2,000.00	0.00	16.24
ЈЕДИНСТВЕНА КАЗНА У ИЗНОСУ:			10,000.00	-	81.18

Табеларни приказ 4: новчани износи по привредним преступима за контролисане субјекте 7, 8 и 9 описаних у текстуалном делу.

Графички приказ утврђених привредних преступа у 2016. години

Графички приказ односа укупних контролисаних субјеката за које није донета пресуда до 2016. године, утврђених привредних преступа у тим контролисаним субјектима у 2012, 2013, 2014. и 2015. години и одлуке суда донетих у 2016. години

АКТИВНОСТИ У ПРОЦЕСУ ПРЕГОВОРА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ

Преговарачко поглавље 4 – слободно кретање капитала

Слобода кретања капитала је једна од четири слободе на којима је засновано функционисање унутрашњег тржишта Европске уније (ЕУ). Спречавање прања новца и финансирања тероризма једна је од тема овог преговарачког поглавља, уз усклађивање прописа у области кретања капитала и текућих плаћања. Координатор преговарачке групе је Министарство финансија.

У области слободног кретања капитала, државе чланице имају обавезу да, уз неке изузетке, уклоне сва ограничења кретања капитала и у оквиру ЕУ и између земаља чланица и осталих земаља. Текућа плаћања се односе на текуће послове, односно послове закључене између резидената и нерезидената, који у основи немају за циљ пренос капитала. Дефинисана су правила која се односе на услуге националних и прекограничних плаћања у ЕУ. Циљ је да прекогранична плаћања постану једноставна, ефикасна и сигурна држави чланици, уз истовремено унапређење права корисника на коришћење услуга плаћања. Такође, настоји се да се побољша конкуренција отварањем тржишта плаћања ка новим учесницима, тако да се подстиче повећање ефикасности и смањење трошкова и успоставља неопходна платформа за јединствену зону за плаћање у еврима.

Потпуна либерализација капиталних кретања је предуслов чланства у ЕУ, а омогућује, на пример, отварање рачуна у иностранству, одобравање кредита нерезидентима, уношење и изношење готовог новца без ограничења, једнак третман држављана других држава чланица у погледу стицања права својине на непокретностима, и слично. У остваривању либерализације капиталних кретања постоји значајна опасност од покушаја злоупотребе слободе кретања капитала и слободе пружања финансијских услуга, које су карактеристичне за интегрисани финансијски простор. Могућност злоупотребе и представља разлог због кога су неопходне мере на нивоу Европске уније које су предмет релевантних правних тековина Европске уније. Злоупотреба финансијског система за премештање нелегално стеченог новца, али и новца који је легално стечен а који може бити искоришћен за финансирање тероризма, представља јасан ризик по интегритет, исправно функционисање, репутацију и стабилност финансијског система.

Најбитнији превентивни акт ЕУ у овој области јесте тзв. Четврта директива, тј. Директива (ЕУ) 2015/849 Европског парламента и Савета од 20. маја 2015. године о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца или финансирања тероризма, о изменама Уредбе (ЕУ) број 648/2012 Европског парламента и Савета, и престанку важења Директиве 2005/60/ЕЗ Европског парламента и Савета и Директиве Комисије 2006/70/ЕЗ.

Осим Четврте директиве, релевантне правне тековине су још и Уредба (ЕЗ) број 1781/2006 Европског парламента и Савета од 15. новембра 2006. године о информацијама о налогодавцу које прате трансфер средстава (*Regulation (EC) No 1781/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 on information on the payer accompanying transfers of funds*).

Иако је систем Републике Србије у великој мери усклађен са правним тековинама ЕУ у области која је предмет регулисања релевантних правних тековина, даље усклађивање ће бити од изузетне важности посебно имајући у виду да је Четврта директива донета у току 2015. године. Доношење Четврте директиве на нивоу ЕУ је и одраз потребе за усклађивањем постојећег система у ЕУ са Препорукама ФАТФ из 2012. године.

Управа је у току 2016. године радила на изради новог закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма којима би се овај део система за борбу против прања новца и финансирања тероризма Републике Србије ускладио са Препорукама ФАТФ и наведеним правним тековинама Европске уније, а имајући у виду препоруке Манивала.

Преговарачко поглавље 24 - правда, слобода и безбедност

Један од циљева ЕУ јесте и стварање тзв. простора правде, слободе и безбедности. Иако се обрађује у оквиру преговарачког поглавља 4 о слободном кретању капитала, спречавање прања новца и финансирања тероризма, односно кривични аспект тих питања, обрађује се и у оквиру Преговарачког поглавља 24 – Правда, слобода и безбедност, и то у делу који се тиче борбе против организованог криминала (прање новца) односно борбе против тероризма (финансирање тероризма). Координатор преговарачке групе је Министарство унутрашњих послова.

Осим наведених области, ово поглавље обрађује и области азила, миграција, визне политике, контроле граница и Шенген, и одређене аспекте борбе против трговине људима, борбе против дрога, полицијску сарадњу, правосудну сарадњу у грађанским кривичним стварима, царинску сарадњу и фалсификовање евра.

Релевантне правне тековине у области прања новца и финансирања тероризма, које су предмет овога поглавља, садржане су у једном акту Европске уније и то у Одлуци Савета од 17. октобра 2000. године о модалитетима сарадње између финансијскообавештајних служби држава чланица у погледу размене информација (*Council Decision of 17 October 2000 concerning arrangements for cooperation between financial intelligence units of the Member States in respect of exchanging information*).

У току 2016. године, Управа је активно учествовала у спровођењу Акционог плана за Преговарачко поглавље 24 у делу који се односи на спречавање прања новца. Те активности се тичу унапређења стручних, просторних, техничких и људских капацитета као и усклађивања прописа са релевантним тековинама ЕУ.

Преговарачко поглавље 31 – Спољна, безбедносна и одбрамбена политика

Заједничка спољна и безбедносна политика ЕУ настала је Уговором из Мастрихта, а посебно је ојачана Уговором из Лисабона, јер ЕУ тежи да буде једногласна када се ради о спољној политици. Углавном је заснована на консензусу држава чланица, и то је механизам за усвајање заједничких декларација и смерница за политичка и безбедносна питања која воде ка заједничкој дипломатској акцији и ка предузимању заједничких акција. Усвајају се одлуке којима се дефинише однос ЕУ према одређеним питањима и мере за спровођење Заједничке спољне и безбедносне политике, укључујући и санкције. Осим дипломатске акције, основни правци деловања у оквиру овог поглавља су Заједничка безбедносна и одбрамбена политика, рестриктивне мере и

контрола наоружања. Координатор Преговарачког поглавља је Министарство спољних послова.

Релевантне правне тековине Европске уније, у надлежности Управе, јесу превасходно оне које се тичу мера ограничавања које се предузимају у случају када Европска унија оцени да нека држава крши међународно право или људска права и да не поштује основне демократске вредности и владавину права као и тековине које су у вези са борбом против тероризма односно његовим финансирањем (нпр. *The fight against terrorist financing [Council 16089/04], 14 December 2004; Revised Strategy on Terrorist Financing [Council 11778/08], 11 July 2008*). Санкције могу бити различите, од дипломатских до економских, а од државе кандидата се очекује да се у процесу преговора усклади са системом рестриктивних мера које су предвиђене у ЕУ.

Део у коме је Управа дала свој допринос тиче се примене међународних мера ограничавања. Наиме, Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма, разрађују се мере за ограничавање располагања имовином којим се имплементирају резолуције Савета безбедности Уједињених нација 1267 и 1373, а самим тим и релевантних правних тековина, и то:

- Уредба Савета (ЕЗ) број 467/2001 од 6. марта 2001. године о забрани извоза одређене робе и услуга у Авганистан, јачању забране летова и проширењу замрзавања средстава и других финансијских ресурса у вези са Талибанима у Авганистану (којом се спроводи Резолуција СБ УН 1267(1999) и 1333(2000)) (*Council Regulation (EC) No 467/2001 of 6 March 2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan (implementing UNSCR 1267(1999) and 1333(2000))*);
- Уредба Савета (ЕЗ) број 881/2002 од 27. маја 2002. године о примени одређених специфичних мера ограничавања које су усмерене против одређених лица и субјекта који се доводе у везу са Осамом бин Ладеном, мрежом Ал-Каиде и Талибанима и о стављању ван снаге Уредбе Савета (ЕЗ) број 467/2001 о забрани извоза одређене робе и услуга у Авганистан, јачању забране летова и проширењу замрзавања средстава и других финансијских ресурса у вези са Талибанима у Авганистану (*Council Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan*);
- Заједнички став 2001/931/ЗСБП о примени одређених специфичних мера у борби против тероризма (којом се спроводи Резолуција СБ УН 1373 (2001)) (*Common Position 2001/931/CFSP on the application of specific measures to combat terrorism [implementing UNSCR 1373 (2001)]*);
- Уредба Савета (ЕЗ) број 2580/2001 од 27. децембра 2001. године о одређеним мерама ограничавања усмереним против одређених лица и субјектата у циљу борбе против тероризма (*Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism*);

- Оквирна одлука Савета 2002/475/ПУП о борби против тероризма од 13. јуна 2002, која је измењена и допуњена Оквирном одлуком Савета 2008/919/ПУП од 28. новембра 2008 (Сл. лист број L 330, 9. 12. 2008, стр. 21–23) (*Council Framework Decision 2002/475/JHA on Combating Terrorism of 13 June 2002, amended by Council Framework Decision 2008/919/JHA of 28 November 2008 (OJ L 330, 09/12/2008, p. 21–23)*).

Имајући у виду да је ФАТФ у својим измењеним препорукама поставио стандарде и у погледу спречавања финансирања ширења оружја за масовно уништење, то ће и питање спречавања ширења оружја за масовно уништење које је обухваћено овим поглављем, имати све већи значај за рад Управе.

У оквиру овог поглавља, у 2016. години Управа је давала прилоге за израду НПАА.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Активности у оквиру Комитета Манивал Савета Европе

Србија је чланица Комитета Манивал од 2003. године. Комитет функционише по принципу узајамних евалуација држава чланица према методологији и стандардима ФАТФ (*Financial Action Task Force*) – међународног тела које поставља стандарде за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Сталну делегацију у Комитету и у 2016. години чине представници Управе, Министарства унутрашњих послова, Министарства правде и Народне банке Србије, а шеф делегације је директор Управе.

У току 2016. године одржана су три редовна пленарна заседања Манивала, и то 50. састанак 12 – 15. 4. 2016, 51. састанак 27 - 29. 9. 2015. и 52. састанак 6 – 8. 12. 2016. године, којима су присуствовали директор, односно представници Управе. На 50. заседању Манивала усвојен је Извештај о евалуацији² мера и радњи које Република Србија предузима у борби против прања новца и финансирања тероризма и то по тзв. петом кругу евалуација.

У извештају Манивала, када је реч о раду Управе, износе се следеће констатације и препоруке по одређеним темама:

Основне функције Управе – пријем, анализа и прослеђивање података. У извештају се констатује да Управи треба обезбедити додатне ресурсе како би била у стању да врши своје основне функције и настави да у потпуности задовољава оперативне потребе органа кривичног гоњења. Сматра се да је број запослених у одељењу за аналитику недовољан у поређењу са финансијскообавештајним службама држава региона и с обзиром на број додатних задатака које има ово одељење и број захтева органа кривичног гоњења. Поред тога, буџет Управе за 2012–2014. знатно је умањен упркос броју додатних надлежности Управе.

² http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/Countries/Serbia_en.asp

Аналитички производи Управе су доброг квалитета и имају потенцијал да користе оперативним потребама органа кривичног гоњења. Међутим, да би се унапредила делотворност тог процеса, потребно је побољшати стање унапређењем благовремености и ажурности прибављања података од других органа.

У позитивним смислу се констатује постојање модалитета сарадње између Управе и тужилаштва чија је намена унапређење процеса прослеђивања информација Управе. Међутим, постојећи модалитет је потребно унапредити како би се спречила могућност да се он негативно одрази на способност Управе да развија и прослеђује предмете независно од оперативних приоритета органа кривичног гоњења.

Констатује се да сарадња између Управе и органа надлежних за истраге организованог криминала и финансирања тероризма представља позитивну страну система. Та сарадња подразумева утврђивање приоритета у раду и узима у обзир ризике са којима се држава суочава. Извештај наводи да се постојеће сличне модалитете са пореским органима треба додатно унапредити.

Такође се препоручује да Управи треба да се достављају повратне информације о информацијама које прослеђује а треба да се обезбеди вођење и одговарајућих статистике о коришћењу финансијскообавештајних података како би се могла анализирати делотворност система.

У извештају се констатује да се, упркос чињеници да се обавештајни подаци које доставља Управа оцењују корисним, стиче утисак да други учесници у систему не разумеју увек улогу Управе. Констатује се да би се додатним напорима органа кривичног гоњења у достављању одговора на захтеве Управе и информације које Управа прослеђује додатно унапредила аналитичка функција Управе.

У извештају се изражава забринутост у погледу квалитета достављених пријава сумње с обзиром на број прослеђених информација и недостатке констатоване у тзв. непосредном резултату 4. Обвезници ван банкарског сектора и делатности агената за пренос новца достављају изузетно мали број пријава сумњивих трансакција. Управа добија веома мало информација од Управе царина о сумњи на прање новца или финансирање тероризма које је у вези са прекограничним преносом готовине.

Такође се констатује да не постоје посебно предвиђени канали за размену информација са органима других држава који нису чланови Егмонт групе иако је Управа објаснила евалуаторима како је то чињено у пракси у неколико случајева.

Превенција. У извештају Манивала се истиче да Република Србија треба да усклади домаћи законски оквир са стандардима FAFT, између осталог и да би се отклонили недостаци у вези са мерама које се односе на познавање и праћење странке, домаћа политички експонирана лица и идентификацију прималаца електронских трансфера, да би јавни бележници постали обвезници по Закону.

У извештају се констатује да државни органи треба да пружају општу обуку о области борбе против прања новца и финансирања тероризма а нарочито да би се постигао довољан степен обучености/образовања овлашћених лица.

Надзор. Констатује се да сви надзорни органи изузев Народне банке Србије имају озбиљан мањак људских ресурса што се негативно одражава на подробност надзора. Одсек за надзор Управе је спутан у раду због јасног недостатка ресурса и треба их знатно повећати. Наглашава се да је потребно обезбедити систематску обуку о питањима прања новца и финансирања тероризма за запослене у надзорним органима.

Финансирање тероризма. Што се тиче финансирања тероризма, констатује се да државни органи треба да предузму кораке на подизању свести код свих сектора о ризицима од финансирања тероризма као и да треба хитно да донесу нове законске прописе којима ће се регулисати циљане финансијске санкције у вези са ширењем оружја за масовно уништење и да сачине адекватан програм рада са заинтересованим странама ради делотворне и брзе примене тих прописа.

Активности у оквиру ФАТФ

ФАТФ је међудржавно тело које има за циљ да развија и унапређује мере и радње за борбу против прања новца и финансирања тероризма на националном и међународном нивоу. ФАТФ је заправо креатор политике, који ради на стварању политичке воље за реформу прописа и регулаторног оквира у области спречавања прања новца и финансирања тероризма на националном нивоу. У овим пословима ФАТФ сарађује са осталим међународним телима за борбу против прања новца и финансирања тероризма. Један од најважнијих докумената ФАТФ су Препоруке ФАТФ – Међународни стандарди против прања новца и финансирања тероризма и ширења оружја за масовно уништење које представљају основни међународни стандард у овој области.

Током 2016. године ФАТФ је објавио два јавна саопштења (24. 6. 2016. и 21. 10. 2016) о јурисдикцијама које имају стратешке недостатке и које представљају ризик по међународни финансијски систем. Саопштења се објављују да би се остале државе упознале са утврђеним стањем у датим државама и предузеле одређене мере.

Активности у оквиру Егмонт групе

Егмонт група је удружење финансијскообавештајних служби (ФОС) широм света, чија је основна функција промовисање и унапређење сарадње у смислу размене финансијскообавештајних података између ФОС, према принципима који се формулишу на нивоу Групе, као и најбољим праксама. То је инклузивна, неполитичка организација, чији је Управа члан од 2003. године. Егмонт група се окупља двапут годишње – у пленуму, који се обично одржава између маја и јула месеца, и у радним групама и састанцима директора ФОС (најчешће у јануару или фебруару).

У 2016. години одржано је једно заседање радних група и састанак директора ФОС и то у Монаку 31. 1. – 5. 2. 2016. године. Једна од тема ванредног састанка шефова ФОС

том приликом била је растућа претња од тероризма, након серије терористичких напада и ширења феномена учешћа у оружаним формацијама на Блиском истоку.

Пленарно заседање које је требало да се одржи у Истанбулу 17. до 22. јула 2016. године отказано је из безбедносних разлога због терористичког напада који се десио у Истанбулу 28. 6. 2016. године.

У чланство је, у току 2016. године, примљен један кандидат (ФОС Еквадора) и то тражењем сагласности свих чланица путем писменог изјашњавања, будући да је пленарно заседање у Истанбулу отказано.

На крају 2016, Егмонт група броји 152 члана са перспективом даљег убрзаног ширења ове мреже.

Треба напоменути да је унутрашња структура од састанка у Монаку измењена тако да, између осталог, уместо досадашњих радних група, Егмонт групу сада чине следеће четири радне групе:

- 1) Радна група за техничку помоћ и обуку [*Technical Assistance and Training WG – TATWG*] - некадашња радна група за обуку
- 2) Радна група за чланство, подршку и усклађеност [*Membership, Support and Compliance Working Group – MSCWG*] (спој ранијих радних група за нове чланове и правна питања)
- 3) Радна група за размену информација [*Information Exchange Working Group – IEWG*] – ранија група за ИТ
- 4) Радна група за политику ЕГ и процедуре [*Policy and Procedures Working Group – PPWG*] (део раније радне групе за правна питања)

Радна група за техничку помоћ и обуку. Ова радна група је надлежна за утврђивање, осмишљавање и пружање техничке помоћи и обуке члановима Егмонт групе заједно са организацијама које имају статус посматрача, као и помагање при пружању подршке оним финансијскообавештајним службама (ФОС) које се суочавају за знатним изазовима у испуњавању обавеза које проистичу из чланства у ЕГ и релевантних препорука ФАТФ.

Радна група за чланство, подршку и усклађеност. Ова радна група разматра и обрађује захтеве ФОС за чланство у Егмонт групи, решава питања везано за чланство и имплементира програм који Директори ФОС подрже у поступку подршке и усклађености (*EG Support and Compliance Process*). Ова група се такође бави свим питањима везано за подршку члановима и усклађеност у Егмонт групи, укључујући и сарадњу између ФОС.

Радна група за размену информација. Ова радна група испитује синергију напора оперативних аналитичара и ИТ стручњака у решавању изазова у размени информација са којима се ФОС сусрећу. Оперативни пројекти ове групе углавном у великој мери садрже и елемент информационих технологија. Ова група је усредсређена на што бољи квалитет и квантитет благовремене размене информација између ФОС, на основу оперативне и стратешке анализе. Значајни део рада ове групе је пројектно оријентисан. Пројектни резултати предочавају се не само члановима Егмонт групе већ и организацијама посматрачима.

Радна група за политику ЕГ и процедуре. Ова радна група је одговорна за препознавање битних оперативних и стратешких питања која утичу на Егмонт групу и за координацију одговора унутар организације и са партнерским организацијама. Ова група обезбеђује да се битни документи Егмонт групе редовно прегледају да би се утврдило да ли их је потребно мењати, и окупља експерте за политику Егмонт групе, правна питања и за оперативна питања ФОС. Смисао рада ове групе је проширење чланства са једне стране и чињеница да је за неколико највећих пројеката (ревизија Повеље, имплементација Стратешког плана) претходних година морало бити формирано више пројектних група, с обзиром на то да се ти пројекти нису уклапали у надлежност ниједне постојеће радне групе.

Споразуми о сарадњи

Управа је у току 2016. потписала споразум о сарадњи са финансијскообавештајном службом Казахстана, тако да је на крају 2016. године број потисаних споразума 45.

Организација за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС)

Од значајнијих активности³, Управа је са Мисијом ОЕБС у Београду реализовала следеће активности:

Регионална конференција о финансирању тероризма (7. 6. 2016 – 8. 6. 2016) на којој су учествовали представници одељења за аналитику ФОС држава региона (Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Македонија и Хрватска). Циљ конференције је била размена искустава и добре праксе у овој области, а посебно о процесу анализе пријава сумње на финансирање тероризма.

Семинар за јавне бележнике (10. 11. 2016). Семинар је окупио око 70 јавних бележника. С обзиром на то да ће јавни бележници постати обвезници по новом закону о спречавању прања новца и финансирања тероризма, намера је била да се јавни бележници упознају са међународним и европским стандардима у овој области и будућим обавезама по новом закону.

Семинар за тржишне инспекторе, Аранђеловац, 16.11.2016 – 17.11.2016. Наставак семинара из 2015. године намењених сектору посредовања у промету и давању у закуп непокретности. Овај пут семинар је био намењен тржишним инспекторима у циљу подизања свести о обавезама које за овај сектор проистичу из Закона.

Представљање Типологија прања новца – студије случаја (14 – 16. 12. 2016) у Бујановцу намењен службеницима полиције, тужиоцима, судијама и другим заинтересованим лицима.

Такође, представник Управе је учествовао на стручном састанку о борби против корупције – искуства из југоисточне Европе који се одржао у Бечу, Аустрија, 24. 10. 2016 – 25. 10. 2016. године, као и на семинару 1.12.2016. на Правном факултету у Београду на коме је представљена улога Управе у систему борбе против корупције.

³ Друге активности у којима је учествовала Управа а које је организовао ОЕБС или ОЕБС у партнерству са органима других држава налазе се у делу о људским ресурсима и обуци.

ОЕБС је подржао и организацију регионалног састанка представника финансијскообавештајних служби региона у Будви 1.12.2016 – 2.12.2016. на коме су учествовала два представника Управе.

Сарадња са органима других држава

Управа је активно сарађивала са органима Сједињених Америчких Држава (*Department of Justice, Department of State*) и америчком амбасадом у Београду. Треба истаћи изузетно значајно и корисно учешће представника Управе у програму *International Visitor Leadership* који је изведен у САД у организацији Амбасаде САД и ОЕБС (26.10.2016 – 6.11.2016) као и студијску посету о борби против тероризма (17.10.2016 – 28.10.2016).

Такође, остварена је комуникација са Управом за порезе и царине Уједињеног Краљевства (*HM Revenue and Customs*).

ПРОЈЕКТИ

Унапређење квалитета и ефикасности пријављивања сумњивих трансакција и капацитета Управе за спречавање прања новца

Управа је у оквиру IPA 2015, Акциони документ за унутрашње послове, предложила пројекат за јачање основних функција Управе (пријема, анализе и прослеђивања сумњивих трансакција) [*Enhancing the quality and efficiency of Suspicious Transactions Reporting and Administration for the Prevention of Money Laundering core functions*]⁴.

Основ. Јачање борбе против прања новца и финансирања тероризма представља претприступну обавезу Србије (предвиђену у ССП) и наводи се као приоритет у више докумената: Национални приоритети за међународну помоћ (NAD) за период 2014–2017. године са пројекцијама до 2020. године; Секторски плански документ за сектор унутрашњих послова (СПД); Акциони документ за сектор унутрашњих послова (АД).

Програмирање. У складу са новим – секторским – приступом у планирању међународне помоћи, дефинисан је сектор унутрашњих послова у који су из Министарства финансија укључене Управа царина и Управа за спречавање прања новца. Израду секторског планског документа организовала је Канцеларија за европске интеграције (од 2014). Управа је у том раду учествовала преко МФ - Сектора за међународну сарадњу и европске интеграције, ИПА јединица. Вредност пројекта је 1,5 милиона евра.

Тренутна фаза - уговарање. Дана 8. септембра 2016, објављена је најавна објаве уговора (Prior Information Notice). Објава уговора (*Contact Notice*) на наменском вебсајту Европске комисије (EuropeAid) 10. фебруара 2017. Управа је израдила пројектни задатак (*Terms of reference*). Поступак уговарања се у случају ИПА 2015 спроводи по тзв. централизованом систему, тј. за тендер ће бити надлежна Делегација ЕУ. Тип

⁴ <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome&PubliList=15&orderby=upd&orderbyad=Desc&searchtype=RS&aofr=138350>

уговора који ће се закључити је уговор о услугама, што значи да се у оквиру овог пројекта не можемо тражити и набавку добара.

Даљи кораци и почетак реализације. После 13. марта 2017. године сачиниће се ужи списак заинтересованих кандидата којима ће бити достављен Пројектни задатак. На основу Пројектног задатка кандидати са ужег списка достављају своје понуде. Ако се сви кораци у поступку уговарања буду одвијали благовремено, очекивани почетак имплементације пројекта је крај 2017 – почетак 2018.

Циљ, сврха, резултати:

Општи циљ пројекта: Подршка опредељености Србије да постиже стандарде ЕУ у области безбедности и сигурности спровођењем акционих планова за поглавља 24 и 23

Сврха пројекта: Подршка борби против прања новца и спречавања коришћења финансијског и нефинансијског система у сврхе прања новца и финансирања тероризма и јачање квантитета и квалитета пријава сумњивих активности и квалитета финансијскообавештајних извештаја Управе.

Очекивани резултати: Унапређени интерни процеси у Управи; Ојачане компетенције запослених у Управи; Повећан квантитет и квалитет пријава сумњивих активности; 4. Унапређена сарадња са свим учесницима у систему борбе против прања новца и финансирања тероризма и побољшани информатичко-комуникациони системи Управе

Временски оквир: Акционим планом за Поглавље 24 предвиђено је запошљавање 15 извршилаца од чега 9 у току 2017. Намера Управе је да се почетак реализације пројекта подудари са кадровским попуњавањем да би новозапослени били одмах прошли кроз интензивну обуку коју пројекат предвиђа с обзиром да се ради о тзв. ретким вештинама (*scarce skills*).

Други пројекти

Управи су такође, у оквиру инструмента ЕУ за техничку помоћ (TAIEX), Семинар о транспозицији 4 Директиве (Београд, 4.11.2016) и Студијска посета ФОС-у Пољске (22.11.2016).

Такође, Управа учествује у пројекту PLAC за подршку усклађивању са правним тековинама ЕУ у оквиру Преговарачког поглавља 4. Две предвиђене активности биће реализоване у периоду април – јуни 2017.

Управа је такође учествовала у програмирању ИПА 2017 за сектор унутрашњих послова, а редовно учествује и у пројектима других органа пре свега у области правосуђа и унутрашњих послова.

ЉУДСКИ РЕСУРСИ И ОБУКА

На дан 31. децембра 2015. године у Управи је било систематизовано 40 радних места, 28 стално запослених (27 државних службеника и једно лице на положају). По извршеној рационализацији броја запослених у државној Управи, донесен је нови

Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места којим је утврђено 28 радних места (27+1). Сва радна места била су попуњена.

Новим правилником извршена је и унутрашња реорганизација Управе са следећим унутрашњим организационим јединицама:

- 1) Одељење за аналитику, финансијско-информационе послове и сарадњу са државним органима;
- 2) Група за правне послове и усклађивање прописа са међународним стандардима;
- 3) Група за међународну сарадњу и пројекте;
- 4) Група за надзор;
- 5) Група за развој информационих технологија;
- 6) Група за материјално-финансијске и опште послове

На дан 31. децембра 2016. године, у Управи је 26 стално запослених (25 државних службеника и једно лице на положају), од којих је четворо државних службеника на породичном одсуству или одржавању трудноће. У Управи је један радник запослен на одређено време ради замене одсутног државног службеника, два запослена - повећан обим посла и један запослени по уговору о делу - возач.

Обука, семинар, конференција	Место	Организатор	Период	Дана	Полазника
Интеркултурна комуникација	Београд	СУК	22.1.2016	1	1
Састанци Егмонт групе, Монте Карло, Монако	Монако	Егмонт група	31.1.2016	6	1
Презентација типологија прања новца и финансирања тероризма	Нови Пазар	ОЕБС	18.2.2016	2	1
Супервизија банака у складу са Базелским стандардима	Веч	Joint Vienna Institute, Беч, Аустрија	29.2.2016	5	1
Семинар о имовини проистеклој из кривичног дела и прању новца	Београд	Амбасада Велике Британије	8.3.2016	1	2
Вазе података	Београд	СУК	17.3.2016	2	1
Примена граматичких, стилских и правописних правила у изради прописа	Београд	СУК	24.3.2016	2	2
Стручно усавршавање државних службеника (примена директиве о стручном усавршавању)	Београд	СУК	28.3.2016	1	1
Прво стручно усавршавање посредника у промету и закупу непокретности	Београд	Кластер некретнине	1.4.2016	1	1
50. пленарно заседање Комитета Манивал	Стразбур	Манивал	11.4.2016	5	1
Систем и правила за управљање ИПА – уводна обука за новозапослене	Београд	СУК	5.5.2016	1	2
Основе јавних набавки и управљања уговорима (ПРАГ)	Београд	СУК	9.5.2016	2	1
Финансијске истраге	Шабац	Амбасада САД	16.5.2016	4	2
Ка ефикаснијим инспекцијама	Београд	СУК	19.5.2016	2	3

Округли сто о препорукама за сузбијање пореских превара	Београд	ОЕБС	20.5.2016	1	1
Пројекат ЕУ и Савет Европе iPROCEEDS	Стразбур	ЕУ и Савет Европе	23.5.2016	3	1
Обука за запослене у Пореској управи	Београд	Управа	25.5.2016	1	3
Обука о тероризму и финансирању тероризма за запослене у Управи	Београд	Служба за борбу против тероризма и екстремизма	25.5.2016	1	15
Управљање сложеним подацима у случајевима организованог криминала и корупције	Београд	ОЕБС	26.5.2016	2	2
Обука за евалуаторе Манивала	Јерусалим	Манивал	30.5.2016	4	1
Годишње саветовање <i>compliance</i> функције банака	Палић	Удружење банака Србије	1.6.2016	1	2
Ворба против финансирања тероризма	Београд	ОЕБС	7.6.2016	2	5
Курс о привредним субјектима и финансисјким производима (CORFIN) и обука предавача	Јерменија, Дилиџан	ЕГ	13.6.2016	5	1
иПРОЦЕЕДС пројекат ЕУ и Савет Европе	Охрид	ЕУ и Савет Европе	13.6.2016	2	1
Обука за запослене у Управи	Београд	Пореска управа	14.6.2016	1	10
Интеркултурална комуникација	Београд	СУК	27.6.2016	1	2
Примена Закона о слободном приступу инфо од јавног значаја и изрази Информатора о раду	Београд	Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности	6.7.2016	1	2
Борба против прања новца и финансирања тероризма	Веч	<i>Joint Vienna Institute</i> , Беч, Аустрија	18.7.2016	5	1
Писана комуникација на енглеском језику	Веч	Светска банка и <i>Joint Vienna Institute</i> , Беч,	22.8.2016	4	1
Анализа посла	Београд	СУК	1.9.2016	1	1
Кадровско планирање	Београд	СУК	2.9.2016	1	1
Основе финансијског управљања: планирање средстава ИПА и националног учешћа	Београд	СУК	8.9.2016	1	1
ИПА Програми територијалне сарадње у оквиру нове финансијске перспективе Европске уније за период од 2014 – 2020.	Београд	СУК	13.9.2016	2	1
Уговори о грантовима у оквиру програма територијалне сарадње	Београд	СУК	19.9.2016	2	1
Регионална конференција – Идентификација прихода стечених криминалом	Вудва	UNODC	19.9.2016	2	1
51. пленарно заседање Манивала	Стразбур	Манивал	27.9.2016	3	1
Студијска посета о борби против тероризма и о лицима на страним ратиштима	САД	Амбасада САД	17.10.2016	12	1

Презентације на годишњем састанку Коморе овлашћених ревизора	Београд	Управа и КОР	20.10.2016	1	3
Стручни састанак ОЕБС о борби против корупције: искуства из југоисточне Европе	Веч	ОЕБС	24.10.2016	2	1
Студијска посета ОЛАФ-у	Врисел	OLAF	24.10.2016	2	1
Студијска посета (<i>International Visitor Leadership program</i>)	САД	Амбасада САД и ОЕБС	26.10.2016	11	2
Програм општег стручног усавршавања руководиоца	Београд	СУК	30.10.2016	1	1
Семинар о транспозицији 4 Директиве	Београд	ТАИЕХ	4.11.2016	1	5
Обука за јавне бележнике	Београд	ОЕБС	10.11.2016	1	4
Спречавање сукоба интереса и контрола имовине функционера	Београд	СУК	15.11.2016	1	3
Радионица преводилачке службе ММФ за преводиоце министарстава финансија и централних банака	Веч	<i>Joint Vienna Institute</i> , Беч, Аустрија	16.11.2016	3	2
Обука из области СПН/ФТ за тржишне инспекторе	Аранђеловац	ОЕБС	16.11.2016	2	2
Студијска посета ФОС-у Пољске	Пољска	ТАИЕХ	22.11.2016	2	4
Пројекат ЕУ и Савет Европе iPROCEEDS	Тирана	УЕ и Савет Европе	24.11.2016	3	1
Регионална конференција шефова ФОС	Вудва	ОЕБС	1.12.2016	2	2
Предавање о улози Управе у систему за борбу против корупције на правној клиници Правног факултета	Београд	ОЕБС	1.12.2016	1	1
52. пленарно заседање Манивала	Стразбур	Манивал	6.12.2016	3	1
AML/CFT Cyber Forum with AML.ms	Београд	Амбасада САД	7.12.2016	1	2
Израда секторских планских и акционих докумената у оквиру ИПА II	Београд	СУК	8.12.2016	2	1
Употреба виртуелног новца	Београд	ОЕБС	14.12.2016	1	5
Типологије прања новца и финансирања тероризма у Србији – студије случаја	Вујановац	ОЕБС	14.12.2016	2	1
Повратак бораца са страних ратишта и екстерне операције ИСИЛ-а	Тирана, Албанија	Министарство правде САД	25.1.2017	2	1

РАЗВОЈ ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

Завршен пројекат виртуализације ИТ инфраструктуре.

Замена застарелог уређаја за заштиту ИТ система са модернијим уређајем у циљу повећања безбедности система и спречавања неовлашћеног приступања ИТ систему Управе. Нови уређај инсталиран, подешен и пуштен у продукциони рад.

Рад на осмишљавању и планирање пројеката везаних за унапређење и модернизацију Управе као и израда буџета за ове пројекте за које је планирано да се спроведу током 2017. године.

Припрема техничке документације и учествовање у спровођењу јавних набавки везаних за информационе технологије Управе.

Започет пројекат за преузимање података од Агенције за привредне регистре електронским путем.

Учествовање у радним групама у вези са повезивањем различитих државних органа са Управом.

Рад на стабилизацији, уклањању грешака и побољшању перформанси Система за анализу и Система за управљање документима и предметима.

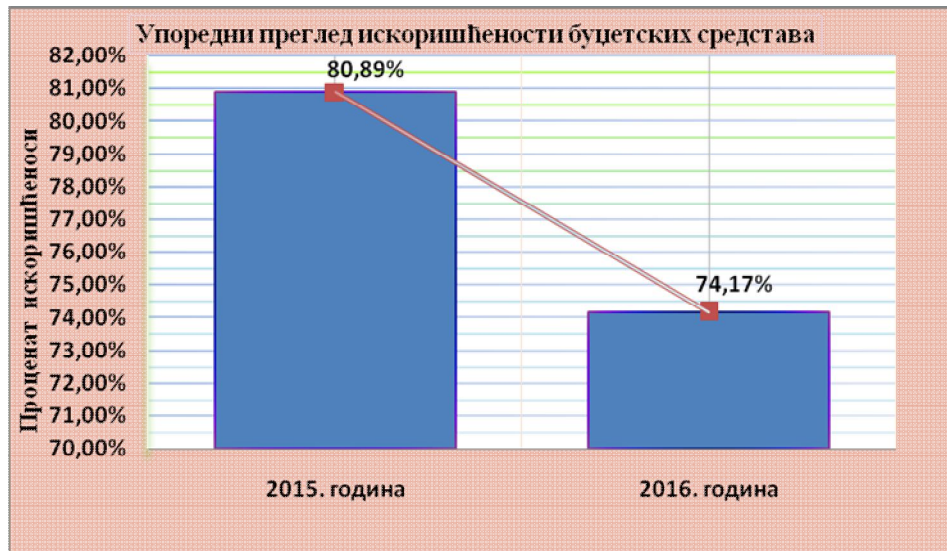
Пружање подршке обвезницима по Закону у коришћењу апликација за пријаву трансакција и размену докумената, као и издавање и администрирање корисничких сертификата за приступ истима.

МАТЕРИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ

Група за материјално - финансијске и опште послове је у 2016. години успешно извршила све најважније активности које имају за циљ припрему и израду финансијског плана и на тај начин осигурала ефикасно коришћење средстава након усвајања Закона о буџету. Благовремено и адекватно планирање средстава створило је услове да се сви финансијско-рачуноводствени и књиговодствени послови и задаци у Управи изврше ажурно, редовним преузимањем и плаћањем обавеза, како на месечном тако и на дневном нивоу и у оквиру расположивих апропријација, осигура законито коришћење буџетских средстава, вођење евиденција и извештавање.

У 2016. години Министарство финансија, Група за интерну ревизију обавила је комбиновану ревизију са елементима ревизије система и финансијске ревизије у циљу оцене адекватности и успешности система финансијског управљања и контроле на нивоу Управе којом су практично били обухваћени сви послови и радни задаци из делокруга Групе за материјално финансијске и опште послове. У поступку ревизије констатовано је да Група у пословним процесима примењује одредбе више од четрдесет закона, правилника, одлука, смерница и других аката. Ревизорски тим је истако као основне препоруке потребу за набавку одговарајућег апликативног софтвера за чување података о свим прокњиженим трансакцијама, за функционисање система интерних рачуноводствених контрола, који онемогућава брисање прокњижених пословних промена а све у складу са Уредбом о буџетском рачуноводству, Међународним рачуноводственим стандардима у јавном сектору као и успостављање адекватног процеса управљања ризицима. С тим у вези, неопходно је повећање броја запослених у оквиру Групе.

Законом о буџету за 2016. годину укупан износ трошкова који се финансирао средствима буџета Републике Србије за Управу је износио 61.790.000,00 динара. Укупно извршење текућих расхода је 45.829.104,56 динара. Разлика између одобрених средстава и извршења приказала се на апропријацијама Плате, додаци и накнаде запослених због тога што у 2016. години није извршен пријем нових запослених како је планирано. Из тог разлога је и искоришћеност буџетских средстава у 2016. години, изражено у процентима, нешто нижа у односу на предходну годину и износи 74,17%, (сл. 1.) и поред чињенице што на осталим апропријацијама није било великих одступања између одобрених средстава и извршења.

Сл. 1. Упоредни приказ искоришћености буџетских средстава.

Група је у 2016. години обезбедила услове за редовно обављање свих послова, задатака и активности који су прописани Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма, пре свега, стручним приступом у одређивању приоритетних области финансирања, добрим пројектовањем потребних средстава у структури расхода, спровођењем планираних набавки роба и услуга у складу са Законом о јавним набавкама као и сталном контролом исправности и законитости документације која прати извршење буџета (обрачун и исплата плата и накнада плата, исплата боловања преко 30 дана и породилског одсуства, накнада за превоз, трошкова за службена путовања, материјалних трошкова и друга извршавања и извештавања на месечном, кварталном и годишњем нивоу другим државним органима путем апликативних софтвера или путем поште и курира). Група је такође за све платне налоге издавала и електронске налоге за плаћање преко Управе за трезор, и пратила извршења преузетих обавеза. За спровођење платних налога, размену финансијских података као и за поступања по процедурама прописаних законом у вези са јавним набавкама користи се десет посебних апликативних софтвера (апликације: Регистар запослених, ФИМПАН УТ, ПОФ, ЕБС ПУРС, ЈН Управе за јавне набавке, Портал УЈН, ЦЈН – централизоване набавке УЗЗПРО, ПФП - средњорочни планови, Е-управа РДИ, Девизни крт и експортовање података у вези примања запослених - ФТП), са којима је омогућена директна конекција са другим државним органима.

На основу исказаних потреба организационих јединица и донетим Планом набавки за 2016. годину а све у складу са Законом о јавним набавкама, Група је успешно спровела поступке за укупно 13 (тринаест) јавних набавки малих вредности и то: за набавку добара три централизоване и две набавке мале вредности а за набавку услуга четири централизоване и четири набавке добара које је спровела Управа. Набавкама уређаја за заштиту мреже, лиценци, продужавањем гаранција и уређаја за подршку система за складиштење података створени су оптимални услови за превентивно и инцидентно одржавање софтверске и хардверске инфраструктуре информационих технологија Управе те омогућено непрекидно, поуздано и безбедно функционисање система за управљање документима и предметима. Остале јавне набавке спроведене су на бази оквирних споразума Управе за заједничке послове републичких органа као централизоване набавке како је то било предвиђено Планом набавки и покривају добра и услуге за текуће пословање (канцеларијски материјал, тонере, трошкове мобилне телефоније и интернета, услуге физичко-техничког обезбеђења и сл.). За сваку спроведену набавку објективно је цењена оправданост и сврсисходност набавке уз поштовање принципа рационалног трошења буџетских средстава и контроле расхода.

У складу са законским прописима Управа је закључила Уговор о пружању услуга из области заштите од пожара и области безбедности и здравља на раду.

Група за финансијско материјалне послове је крајем године обавила годишњи попис имовине и обавеза према изворима средстава и са 31. 12. 2016. године извршила усклађивање стварног стања са књиговодственим.

Група такође обрађује, креира и чува кадровске, статистичке и друге евиденције из делокруга рада, издаје уверења и решења запосленима и обавља друге оперативностручне послове којима се обезбеђује ефикасан и усклађен рад запослених.

ИЗАЗОВИ И ПРЕПРЕКЕ У ОСТВАРИВАЊУ ПЛАНОВА

Недостатак људских капацитета и веома обиман делокруг рада представља проблем у раду. Наиме, тренутно је стално запослено 25 државних службеника. Европска комисија, као и друге међународне организације које прате тему прања новца, указују на проблем недостатка ресурса за ефикаснији рад Управе, посебно због броја различитих послова које врши, а који је значајно већи у односу на међународне стандарде у овој области.

Како би се повећао број запослених, неопходно је обезбедити адекватне просторије за рад и постојећих државних службеника.

Даље јачање интерагенцијске сарадње у циљу ефикаснијег функционисања целокупног система за спречавање прања новца и финансирања тероризма ће бити приоритет Управе у наредном периоду.